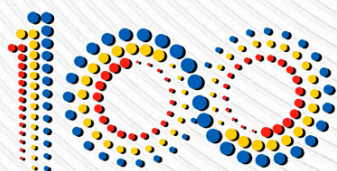

S O C I A L

S I S T E M U L E D U C A T I O N A L Î N R O M Â N I A = D A T E S I N T E T I C E =

ANUL ȘCOLAR / UNIVERSITAR 2016-2017

ROMÂNIA
1918-2018 | SĂRBĂTORIM ÎMPREUNĂ

ROMÂNIA

2 0 1 3

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
STATISTICĂ
NATIONAL INSTITUTE OF STATISTICS

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Coordonatorul publicației:

Elena Mihaela IAGĂR - Vicepreședinte

Coordonatorii ediției:

Silvia PISICĂ - Director General
Direcția Generală de Demografie și Statistică Socială

Lavinia Elena BĂLTEANU - Director
Direcția de Calcul a Indicatorilor privind Populația și Migrația Externă

Autori, redactare și tehnoredactare:

Mihaela ANGHEL - Șef Serviciu
Gabriela Asimina DEACU - Consilier
Antoaneta-Tamara CÎRLIG - Consilier
Irina NECȘESCU - Expert
Corina PĂTRU - Consilier
Direcția de Calcul a Indicatorilor privind Populația și Migrația Externă
Serviciul Statistica Salariilor și Educației

Ana-Maria CRISTEA - Consilier
Bogdan GREABU - Expert
Direcția de Calcul a Indicatorilor privind Populația și Migrația Externă
Compartimentul de Populație și Migrație Externă

Dezvoltarea aplicațiilor IT

Doinița DEMETRESCU - Șef Serviciu
Daniela CÎRJALIU - Consilier
Dan MARGHESCU - Expert
Ionela GHEORGHE - Consilier
Claudia MAȘALĂ - Expert
Gabriela GEORGESCU - Consilier
Irina Valentina OPRIȘ - Expert
Direcția Generală de IT și Infrastructură Statistică
Serviciul de Analiză și Proiectare a Arhitecturii Sistemelor Informatice

Pre-press și tipărire:

Direcția Generală de IT și Infrastructură Statistică
Direcția de Editare a Publicațiilor Statistice

Coordonatori:

Vitty-Cristian CHIRAN - Director General
Laurențiu MUNTEANU - Director

Publicația electronică pe CD-rom:

Claudia URUC - Expert

© Foto: Vitty-Cristian CHIRAN - Director

Coperta: Alexandru POPESCU - Consilier

Institutul Național de Statistică
B-dul Libertății 16, sect. 5, București
Telefon: 0 2 1 3 1 7 7 7 7 0
Fax: 0 2 1 3 1 2 4 8 7 5
e-mail: romstat@insse.ro
<http://www.insse.ro>

© INS 2018

Reproducerea conținutului acestei publicații, integrală sau parțială, în forma originală sau modificată, precum și **stocarea** într-un sistem de regăsire sau **transmiterea** sub orice formă și prin orice mijloace **sunt interzise** fără autorizarea scrisă a **Institutului Național de Statistică**.

Utilizarea conținutului acestei publicații, cu titlu explicativ sau justificativ, în articole, studii, cărți este autorizată numai cu **indicarea clară și precisă a sursei**.

Vă rugăm
RECICLAȚI

CUPRINS

I. METODOLOGIA ȘI ORGANIZAREA CERCETĂRILOR STATISTICE DIN DOMENIUL EDUCAȚIEI FORMALE

1. Obiectivul cercetărilor statistice	7
2. Sfera de cuprindere	7
3. Unitatea de observare	8
4. Periodicitatea și perioada de referință	8
5. Metoda, perioada și suportul de înregistrare a datelor	8
6. Principalele variabile incluse în cercetările statistice și principalii indicatori rezultați	8
6.1. Învățământul antepreșcolar și preșcolar (nivelul 0 ISCED)	8
6.2. Învățământul primar (nivelul 1 ISCED) și gimnazial (secundar inferior – nivelul 2 ISCED), inclusiv învățământul special	9
6.3. Învățământul liceal (nivelul 3 ISCED)	9
6.4. Învățământul profesional - nivel 3 ISCED și postliceal (post secundar, neechivalent primului nivel universitar – nivelul 4 ISCED)	9
6.5. Învățământul universitar de licență – nivel 6 și 7 ISCED, universitar de master și programe postuniversitare – nivel 7 ISCED și programe doctorale și postdoctorale – nivel 8 ISCED	10
6.6. Cheltuielile educaționale (FIN ED)	10
7. Concepte și definiții	11
8. Clasificări utilizate	15

II. REZULTATELE CERCETĂRILOR STATISTICE DIN DOMENIUL EDUCAȚIEI FORMALE

1. Caracteristici generale	19
2. Învățământul antepreșcolar și preșcolar	21
2.1. Învățământul antepreșcolar	21
2.2. Învățământul preșcolar	22
3. Învățământul primar și gimnazial	24
4. Învățământul liceal	28
5. Învățământul profesional	31
6. Învățământul postliceal și de maiștri	33
7. Învățământul superior (terțiar)	35
8. Cheltuielile financiare	39

III. TABELELE CU REZULTATE – conținute pe CD în format Excel

1. Caracteristici generale	
2. Învățământul antepreșcolar	
3. Învățământul preșcolar	
4. Învățământul primar și gimnazial	
5. Învățământul liceal	
6. Învățământul profesional	
7. Învățământul postliceal și de maiștri	
8. Învățământul superior (terțiar)	

I. METODOLOGIA ȘI ORGANIZAREA CERCETĂRILOR
STATISTICE DIN DOMENIUL EDUCAȚIEI

1. Obiectivul cercetărilor statistice

Obiectivul cercetărilor statistice din domeniul **educației formale** îl constituie asigurarea informațiilor necesare evaluării participării populației școlare la procesul de instruire din cadrul sistemului educațional din România, realizat prin instituțiile abilitate conform Legii Educației¹ să organizeze și să desfășoare programe formale de învățământ.

Rezultatele cercetărilor statistice permit analiza fiecărui nivel educațional din punct de vedere al **participării populației școlare la învățământ, finalizării programelor de studii și performanțelor realizate, resurselor materiale și umane** din procesul educațional, asigurând date comparabile la nivel național și internațional utilizatorilor implicați în definirea, implementarea și evaluarea politicilor educaționale.

Începând cu anul școlar/universitar 2013/2014, proiectarea instrumentarului statistic de colectare a datelor s-a realizat în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului și Parlamentului European nr. 452/2008 și ale Regulamentului Comisiei Europene nr. 912/2013 privind producerea și dezvoltarea de statistici în domeniul educației și formării continue, precum și cu noua Clasificare Internațională Standard a Educației - ISCED 2011 pentru organizarea programelor și calificărilor pe niveluri educaționale și domenii.

2. Sfera de cuprindere

Cercetările statistice din domeniul educației formale au un caracter **exhaustiv**, cuprinzând toate unitățile de învățământ din fiecare nivel educațional, indiferent de forma de proprietate, publică sau privată, ori mediul de rezidență în care își au sediul, urban sau rural:

- Cercetarea statistică exhaustivă privind **învățământul antepreșcolar**² - nivel 01 ISCED și **preșcolar** – nivel 02 ISCED (chestionarele SC.0.1, SC.1.1) - cuprinde circa 5.300 unități de învățământ antepreșcolar/preșcolar - creșe/grădinițe;
- Cercetarea statistică exhaustivă privind **învățământul primar** - nivel 1 ISCED și **gimnazial** - nivel 2 ISCED (chestionarele SC.2.1 pentru începutul de an școlar și SC.2.2 pentru sfârșitul de an școlar) - cuprinde circa 5.000 unități de învățământ primar și gimnazial;
- Cercetarea statistică exhaustivă privind **învățământul special primar** - nivel 1 ISCED și **gimnazial** - nivel 2 ISCED (chestionarul SC.3.1) - cuprinde circa 160 unități speciale de învățământ - școli speciale primare și gimnaziale cu clasele I –VIII;
- Cercetarea statistică exhaustivă privind **învățământul liceal** - nivel 3 ISCED (chestionarele SC.4.1 pentru începutul de an școlar și SC.4.2 pentru sfârșitul de an școlar) - cuprinde circa 1.600 unități de învățământ liceal;
- Cercetarea statistică exhaustivă privind **învățământul profesional** - nivel 3 ISCED și **postliceal și de maiștri** - nivel 4 ISCED (chestionarele SC.5.1a și SC.5.1b pentru începutul de an școlar, SC.5.2a și SC.5.2b pentru sfârșitul de an școlar) - cuprinde circa 1.400 unități de învățământ profesional, postliceal și de maiștri;
- Cercetarea statistică exhaustivă privind învățământul **universitar de licență** - nivel 6 și 7 ISCED, **universitar de master și programe postuniversitare** – nivel 7 ISCED și **programe doctorale și postdoctorale** – nivel 8 ISCED (chestionarele SC.6.1a, SC.6.1b, SC.6.1c pentru începutul de an universitar, SC. 6.2a, SC. 6.2b pentru sfârșitul de an universitar) - cuprinde circa 110 unități de învățământ superior - institute, universități, academii acreditate sau în curs de acreditare.

Pentru evaluarea **cheltuielilor instituțiilor de învățământ din sectorul public**, se utilizează **surse de date administrative** (Ministerul Finanțelor Publice). În cazul **instituțiilor de învățământ din sectorul privat**, datele statistice au fost colectate prin intermediul a două chestionare statistice:

- FIN ED-INV (Cheltuielile instituțiilor de învățământ private în anul 2015) pentru circa 1100 de unități de învățământ private;
- FIN ED-ONG (Cheltuielile ONG-urilor, instituțiilor și organizațiilor religioase, organizațiilor de caritate pentru instituțiile de învățământ în anul 2015) pentru circa 1600 de unități de tipul ONG-urilor, instituțiilor și organizațiilor religioase, organizațiilor de caritate.

---

¹ Legea Educației Naționale Nr. 1/2011, cu completările și modificările ulterioare.

² Derulată de Institutul Național de Statistică începând cu anul școlar 2014/2015.

ONG-urile și celelalte instituții cuprinse în cercetare au raportat, în chestionarul FIN ED-ONG, sumele de bani (burse, ajutoare financiare, împrumuturi și alte sume) acordate instituțiilor de învățământ publice sau private încadrate într-unul din nivelurile Sistemului Național de Educație (antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, profesional, liceal, postliceal și de maiștri, superior - universitar de licență, master, postuniversitar, doctorat și postdoctorat) pe care le-au acordat în cele 12 luni anterioare perioadei de înregistrare a datelor financiare.

Datele pentru **cheltuielile gospodăriilor destinate activităților educaționale** au fost colectate prin Ancheta bugetelor de familie (ABF) - secțiunea complementară (SC), de la gospodăriile din 38.016 locuințe (câte 3.168 în fiecare lună), situate în 792 centre de cercetare.

Rezultatele cercetărilor statistice din domeniul educației formale sunt diseminate la nivel **național**, pe **macroregiuni, regiuni de dezvoltare, județe, localități** (nivel 1, 2, 3, 5 conform NUTS³), pe **medii de rezidență** (urban/rural) și **forme de proprietate** (public/privat).

3. Unitatea de observare

Unitatea de observare o constituie **unitatea școlară cu personalitate juridică**, în care funcționează unul sau mai multe niveluri educaționale. În funcție de nivelul educațional, unitățile pot fi: creșe, grădinițe, școli primare și gimnaziale, școli speciale primare și gimnaziale, licee, grupuri școlare (în cadrul cărora funcționează mai multe niveluri de educație), școli profesionale, postliceale, de maiștri și instituții de învățământ universitar.

4. Periodicitatea și perioada de referință

Cercetările statistice exhaustive din domeniul educației formale se realizează cu periodicitate **anuală**, pentru două momente de referință, și anume **începutul**, respectiv **sfârșitul anului școlar/universitar**.

Cheltuielile instituțiilor de învățământ se colectează cu periodicitate **anuală**. Perioada de referință pentru cheltuielile educaționale ale instituțiilor de învățământ publice din surse de date administrative, respectiv pentru cercetarea statistică exhaustivă privind cheltuielile educaționale ale instituțiilor de învățământ private (FIN ED-INV) este **anul financiar 2015**. Perioada de referință pentru informațiile colectate în cercetarea statistică privind cheltuielile ONG-urilor, instituțiilor și organizațiilor de caritate pentru instituțiile de învățământ (FIN ED-ONG) sunt cele **12 luni anterioare momentului de colectare a datelor** de la unitățile respondente.

Cheltuielile gospodăriilor pentru activitățile educaționale se colectează **trimestrial** prin Ancheta bugetelor de familie (ABF), având ca perioadă de referință **luna calendaristică**.

5. Metoda, perioada și suportul de înregistrare a datelor

La înregistrarea informațiilor în chestionarele aferente cercetărilor statistice din domeniul educației formale se utilizează **metoda autoînregistrării**. Metoda presupune completarea informațiilor în chestionarele statistice de către unitatea respondentă. În funcție de nivelul educațional urmărit, perioada de înregistrare a datelor în chestionarele statistice din domeniul educației formale s-a desfășurat în perioada **septembrie - noiembrie 2016**.

Pentru cercetările statistice privind cheltuielile educaționale în anul 2015 (FIN ED – INV și FIN ED - ONG) perioada de înregistrare a datelor a fost **noiembrie 2016 – ianuarie 2017**. Datele privind cheltuielile instituțiilor de învățământ public sunt definitive și furnizate de către Ministerul Finanțelor Publice, în cursul lunii **noiembrie 2017**.

Institutul Național de Statistică a pus în funcțiune Portalul web de prelucrare online a datelor statistice eSOP (e-Survey Online Portal), sistem ce a permis colectarea și validarea online a acestora începând cu anul școlar/universitar 2010-2011.

6. Principalele variabile incluse în cercetările statistice și principalii indicatori rezultați

6.1. Învățământul antepreșcolar și preșcolar (nivelul 0 ISCED)

6.1.1. Principalele variabile incluse în cercetare: programe de funcționare ale creșelor și grădinițelor; copiii înscriși pe sexe, vârste, limbi de predare; copiii din țară, pe etnii;

---

³ Nomenclatorul Unităților Teritoriale Statistice (NUTS).

personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic; baza materială a creșelor și grădinițelor și numărul de locuri.

6.1.2. Principalii indicatori rezultați: numărul creșelor și grădinițelor structurat pe programe de funcționare; populația antepreșcolară și preșcolară repartizată pe caracteristici demografice; numărul personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic distribuit pe grupe de vârstă, sexe; numărul copiilor ce revine unui cadru didactic; rata brută de cuprindere; rata netă de cuprindere a copiilor în creșe și grădinițe.

6.2. Învățământul primar (nivelul 1 ISCED) și gimnazial (secundar inferior – nivelul 2 ISCED), inclusiv învățământul special

6.2.1. Principalele variabile incluse în cercetare: unitățile școlare pe tipuri; elevii înscriși pe sexe, vârste, limbi de predare și limbi moderne studiate, elevii din țară, pe etnii; personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic distribuit pe grupe de vârstă și sexe; baza materială; elevii în evidență la sfârșitul anului școlar, promoții, repetenții, cei cu situația școlară neîncheiată, absolvenții din anul terminal și media generală obținută la sfârșitul anului școlar; indicatori statistici aferenți bibliotecilor din învățământul preuniversitar.

6.2.2. Principalii indicatori rezultați:

- *începutul de an:* numărul unităților școlare structurate pe tipuri și feluri de unități - independente sau secții; numărul elevilor înscriși repartizați pe caracteristici demografice; numărul personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic distribuit pe grupe de vârstă, sexe; rata brută de cuprindere; rata netă de cuprindere; numărul elevilor ce revin unui cadru didactic; numărul elevilor ce revin la 10.000 de locuitori;
- *sfârșitul de an:* elevii în evidență la sfârșitul anului școlar, promoții, repetenții, cei cu situația școlară neîncheiată, rata de promovabilitate, de repetenție, de absolvire, de trecere dintr-un nivel de educație în altul; rata abandonului școlar; indicatori statistici aferenți bibliotecilor din învățământul preuniversitar⁴.

6.3. Învățământul liceal (nivelul 3 ISCED)

6.3.1. Principalele variabile incluse în cercetare: liceele și grupurile școlare distribuite pe filiere și tipuri; elevii înscriși pe sexe, filiere, domenii, profiluri și specializări/calificări profesionale, vârste, limbi de predare, clase de elevi, limbi moderne, elevii din țară, pe etnii; personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic distribuit pe grupe de vârstă și sexe; baza materială; elevii în evidență la sfârșitul anului școlar, promoții, repetenții, absolvenții și rezultatele examenului de bacalaureat indicatori statistici aferenți bibliotecilor din învățământul preuniversitar⁴.

6.3.2. Principalii indicatori rezultați:

- *începutul de an:* numărul liceelor; numărul elevilor repartizați pe caracteristici demografice; numărul personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic distribuit pe grupe de vârstă și sexe; rata brută de cuprindere; rata netă de cuprindere; numărul elevilor ce revin la un cadru didactic; numărul elevilor ce revin la 10.000 de locuitori;
- *sfârșitul de an:* numărul elevilor în evidență la sfârșitul anului școlar pe sexe, clase și specializări/calificări profesionale; rate de promovabilitate, de repetenție, de absolvire de trecere dintr-un nivel educațional în altul; retragerea din sistemul școlar; indicatori statistici aferenți bibliotecilor din învățământul preuniversitar⁴.

6.4. Învățământul profesional - nivel 3 ISCED, postliceal și de maiștri (post secundar, neechivalent primului nivel universitar – nivelul 4 ISCED)

6.4.1. Principalele variabile incluse în cercetare: unitățile școlare profesionale, postliceale și de maiștri pe tipuri; elevii înscriși pe sexe, meserii/calificări profesionale, vârste, limbi de predare, ani de studii, limbi moderne, elevii din țară, pe etnii; personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic distribuit pe grupe de vârstă și sexe; baza materială; elevii în evidență la sfârșitul anului școlar, promoții, repetenții, absolvenții și rezultatele examenului de

---

⁴ Datele privind indicatorii statistici aferenți bibliotecilor din învățământul preuniversitar sunt disponibili în statisticile privind cultura.

certificare a calificării profesionale; indicatori statistici aferenți bibliotecilor din învățământul preuniversitar⁴.

6.4.2. **Principalii indicatori rezultați:**

- *începutul de an:* școlile profesionale, postliceale și de maiștri, precum și grupurile școlare structurate pe tipuri și feluri de unități - independente sau secții; numărul elevilor înscriși distribuiți pe caracteristici demografice; numărul personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic repartizat pe grupe de vârstă, sexe; rata brută de cuprindere; rata netă de cuprindere; numărul elevilor ce revin unui cadru didactic; numărul elevilor ce revin la 10.000 de locuitori;
- *sfârșitul de an:* numărul elevilor în evidență la sfârșitul anului școlar pe sexe, ani de studii, meserii/calificări profesionale; rate de promovabilitate, de repetenție, de absolvire, de certificare a calificării profesionale, de trecere dintr-un nivel educațional în altul; retragerea din sistemul școlar; indicatori statistici aferenți bibliotecilor din învățământul preuniversitar⁴.

6.5. **Învățământul universitar de licență – nivel 6 și 7 ISCED, universitar de master, cursuri și studii postuniversitare – nivel 7 ISCED și universitar de doctorat și programe postdoctorale – nivel 8 ISCED**

6.5.1. **Principalele variabile incluse în cercetare:** instituțiile de învățământ superior și facultățile; studenții înscriși pe sexe, grupe de specializări ISCED-F⁵, forme de învățământ, vârste, ani de studiu și etnii, studenții din țară și studenți cu diploma de bacalaureat în altă țară; personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic distribuit pe grupe de vârstă și sexe; baza materială; studenții în evidență la sfârșitul anului universitar, promoții, repetenții, cei cu situația școlară neîncheiată, absolvenții, rezultatele examenului de licență; cursanții înscriși pe sexe, grupe de specializări, vârste, cursanți din țară și cursanți cu diploma de bacalaureat în altă țară; cursanții în evidență la sfârșitul anului universitar, absolvenții cu diplomă de licență, de disertație și de doctorat.

6.5.2. **Principalii indicatori rezultați:**

- *începutul de an:* numărul instituțiilor de învățământ superior și al facultăților structurate pe forme de finanțare; numărul studenților înscriși repartizați pe caracteristici demografice; numărul personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic distribuit pe grupe de vârstă și sexe, funcții didactice; rata brută de cuprindere; rata netă de cuprindere; numărul studenților ce revin la un cadru didactic; numărul studenților ce revin la 10.000 de locuitori;
- *sfârșitul de an:* numărul studenților în evidență la sfârșitul anului universitar din țară, studenți cu diploma de bacalaureat din alte țări, al promoțiilor, repetențiilor și al celor cu situația la învățătură neîncheiată, rate de absolvire; numărul cursanților înscriși pe sexe, grupe de specializări ISCED-F⁵, vârste, cursanți din țară și cursanți cu diploma de bacalaureat în alte țări; numărul cursanților în evidență la sfârșitul anului universitar, numărul absolvenților cu diplomă din învățământul universitar de master, cursuri și studii postuniversitare și învățământul universitar de doctorat și programe postdoctorale.

6.6. **Cheltuielile educaționale (FIN ED)**

6.6.1. **Principalele variabile din surse administrative** sunt: cheltuielile **instituțiilor de învățământ publice**, la nivel național, pe surse de finanțare (bugetul de stat, bugetele locale) și pe categorii de cheltuieli (cheltuieli curente și de capital), pe niveluri educaționale.

Principalele variabile incluse în cercetarea exhaustivă FIN ED - INV sunt: cheltuielile efectuate de **instituțiile de învățământ private** pe surse de finanțare (din fonduri publice și din alte surse) și categorii de cheltuieli (cheltuieli curente și de capital), pe niveluri educaționale, regiuni de dezvoltare, județe.

Principalele variabile incluse în cercetarea selectivă FIN ED - ONG sunt: cheltuielile ONG-urilor, instituțiilor și organizațiilor religioase, organizațiilor de caritate pentru instituțiile de învățământ, pe niveluri educaționale, regiuni de dezvoltare, județe.

---

⁵ ISCED-F 2013 (*International Standard Classification of Education: Fields of Education detailed levels*) reprezintă clasificarea internațională standard a învățământului pe grupe de specializări; a fost adoptată în urma revizuirii nivelurilor ISCED de educație (ISCED 2011) în anul 2014.

Principalele variabile incluse în secțiunea complementară (SC) a Anchetei bugetelor de familie (ABF) sunt: cheltuieli destinate activităților de instruire (taxe de școlarizare, materiale didactice, uniforme școlare și alte echipamente, contribuții ale elevilor/familiei la fondul școlii/clasei, meditații, cursuri extrașcolare, concursuri școlare, atestate) cheltuieli care nu sunt destinate activităților de instruire (servicii auxiliare de transport, cazare, masă).

6.6.2. Principali indicatori rezultați:

- cheltuielile instituțiilor de învățământ din sectorul public și privat, pe surse de finanțare (bugetul de stat, bugetele locale și alte surse);
- cheltuielile de personal ale instituțiilor de învățământ din sectorul public și privat;
- cheltuieli materiale și servicii ale instituțiilor de învățământ din sectorul public și privat, respectiv gospodăriilor;
- transferuri (burse acordate, contribuții și cotizații la organisme interne și internaționale) ale instituțiilor de învățământ din sectorul public și privat;
- cheltuielile de capital ale instituțiilor de învățământ din sectorul public și privat, respectiv gospodăriilor, pe surse de finanțare (bugetul de stat, bugetele locale și alte surse).

Chestionarele statistice privind cercetările din domeniul educației sunt disponibile pe site-ul INS la link-ul: <http://www.insse.ro/cms/ro/content/statistica-educatiei>

7. Concepte și definiții

Populația rezidentă reprezintă totalitatea persoanelor cu cetățenie română, străini și fără cetățenie, care au reședința obișnuită pe teritoriul României.

Populația rezidentă, la o dată determinată, reprezintă totalitatea persoanelor cu cetățenie română, străini și fără cetățenie, care au reședința obișnuită pe teritoriul României, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni; definiția UE ia în considerare și intenția de sedere pe cel puțin 12 luni pe teritoriul unui stat membru.

Reședința obișnuită reprezintă locul în care o persoană își petrece în mod obișnuit perioada zilnică de odihnă, fără a ține seama de absențele temporare pentru recreere, vacanțe, vizite la prieteni și rude, afaceri, tratamente medicale sau pelerinaje religioase. Reședința obișnuită poate să fie aceeași cu domiciliul sau poate să difere, în cazul persoanelor care aleg să-și stabilească reședința obișnuită în altă localitate decât cea de domiciliu din țară sau străinătate. Se consideră că își au reședința obișnuită într-o zonă geografică specifică doar persoanele care au locuit la reședința obișnuită o perioadă neîntreruptă de cel puțin 12 luni înainte de momentul de referință. În populația rezidentă sunt incluse persoanele care au imigrat în România, dar sunt excluse persoanele care au emigrat din România.

Populația școlară reprezintă totalul copiilor din grădinițe și creșe, al elevilor și studenților cuprinși în procesul de instruire și educare dintr-un an școlar/universitar din cadrul educației formale, indiferent de formele de învățământ pe care le frecventează (de zi, seară, cu frecvență redusă și la distanță), de programul de studii și de vârstă.

Educația formală

Conform prevederilor naționale în vigoare și Clasificării Internaționale Standard a Educației (ISCED 2011), **educația formală reprezintă educația organizată și structurată, care se realizează într-un cadru instituționalizat și se fundamentează pe o activitate didactică explicită, cu caracter oficial**. Programele educației formale sunt recunoscute de către autoritățile naționale cu responsabilități în domeniul educației sau de către entitățile naționale și internaționale cu atribuții similare, care desfășoară activități conform curriculei educaționale oficiale.

Învățământul pentru copii/elevi/studenți cu nevoi speciale, învățământul profesional, dar și unele componente ale educației pentru adulți (programul „A doua șansă”) fac parte din **sistemul de educație formală**.

Programele care se desfășoară la **locul de muncă** (programele educaționale combinate: școală/muncă) cu timp parțial sunt considerate educație formală atunci când conduc la o **calificare recunoscută de autoritățile naționale din învățământ (sau similare)**. Aceste programe sunt adeseori furnizate ca rezultat al cooperării dintre instituțiile de învățământ și angajatori.

Sistemul educațional reprezintă ansamblul unităților și instituțiilor de învățământ de diferite tipuri, niveluri și forme de organizare a activității de educație și instruire, care asigură desfășurarea procesului educațional al populației școlare din toate nivelurile de învățământ, în vederea formării profesionale a acesteia.

Nivelul educațional este o treaptă de învățământ în care se face o instruire elementară, medie sau superioară, conform programelor de învățământ. Conform Clasificării Internaționale Standard a Educației (ISCED 2011) aplicabilă după anul 2013, nivelurile existente în Sistemul Național de Educație sunt:

- Învățământul antepreșcolar (nivelul 01 ISCED)
- Învățământul preșcolar (nivel 02 ISCED)
- Învățământul primar (nivel 1 ISCED)
- Învățământul gimnazial (nivel 2 ISCED)
- Învățământul liceal și profesional (nivel 3 ISCED)
- Învățământul postliceal și de maiștri (nivel 4 ISCED)
- Învățământul superior (terțiar) (nivel 6, 7 și 8 ISCED)

Învățământul antepreșcolar este corespunzător nivelului 01, conform reglementărilor internaționale în materie de educație, noii Clasificări Internaționale Standard a Educației - ISCED 2011 și cuprinde, de regulă, copiii în vârstă de 0-2 ani. Datele statistice pentru acest nivel educațional sunt disponibile începând cu anul școlar 2014/2015.

Învățământul preșcolar - corespunde nivelului 02 (ISCED 2011) și cuprinde, de regulă, copiii în vârstă de 3-5 ani și peste. Ca tip de unități, în cadrul acestui nivel educațional funcționează:

- grădinițe de copii cu program prelungit;
- grădinițe de copii cu program săptămânal;
- grădinițe de copii cu program normal;
- grădinițe speciale (pentru copii cu deficiențe).

Învățământul primar (de masă) - învățământul de nivel 1 (ISCED 2011), a cărui funcție principală este de a asigura elementele de bază ale educației și care are o durată de școlarizare de 4 ani (clasele I-IV), cuprinde, de regulă, copiii în vârstă de 6-10 ani și peste și funcționează la forma de învățământ de zi și învățământul cu frecvență redusă; face parte din învățământul **general obligatoriu**.

Învățământul special primar de nivel 1 (ISCED 2011) cuprinde instituțiile de învățământ în care sunt înscriși copii și tineri cu deficiențe fizice, senzoriale și intelectuale în vederea instruirii, educării, corectării deficiențelor potrivit naturii și gradului deficienței și integrării acestora în viața activă.

Învățământul secundar

Învățământul secundar cuprinde învățământul **gimnazial** de nivel 2 (ISCED 2011), bazat pe cel puțin 4 ani de instruire și învățământul **liceal** și **profesional** de nivel 3 (ISCED 2011), asigurând educația generală și/sau specializată.

Învățământul gimnazial (de masă) - învățământul de nivel 2 (ISCED 2011), bazat pe cel puțin 4 ani de instruire (clasele V-VIII); cuprinde, de regulă, elevi în vârstă de 11-14 ani și peste; face parte din învățământul general obligatoriu; funcționează la formele de învățământ de zi și frecvență redusă; promoțiii ultimului an de studiu obțin un **Certificat de promovare a testelor naționale**. Absolvenții clasei a VIII-a din serii anterioare promoțiilor de până în anul 1998 inclusiv, care doresc continuarea studiilor liceale – învățământ seral, primesc un **Certificat de echivalare a examenului de capacitate**.

Învățământul gimnazial special de nivel 2 – (ISCED 2011) cuprinde instituțiile de învățământ în care sunt înscriși copii și tineri cu deficiențe fizice, senzoriale și intelectuale în vederea instruirii, educării, corectării deficiențelor potrivit naturii și gradului deficienței și integrării acestora în viața activă.

Învățământul liceal de nivel 3 (ISCED 2011) are durata de școlarizare de 4-5 ani (clasele IX-XII/ XIII) și asigură, de regulă, educația specializată a tinerilor în vârstă de 15-18 ani și peste. Înscrierea în clasa a IX-a se face **numai** dintre **absolvenții învățământului gimnazial ce dețin**

certificatul de promovare a testelor naționale. Funcționează la formele de învățământ zi, seral și frecvență redusă.

Atât absolvenții ciclului **inferior** al liceului, cât și cei ai ciclului **superior** al liceului primesc câte un **certificat de absolvire** în funcție de ciclul liceal absolvit.

Promovații ultimului an de studiu, care susțin și **promovează** examenul de bacalaureat, obțin **Diploma de bacalaureat**. **Absolvenții** de liceu care au participat la **probele de competențe** din cadrul examenului de bacalaureat obțin **certIFICATE DE COMPETENȚE lingvistice/digitale**, în funcție de specificul probelor susținute.

Absolvenții de liceu **tehnologic/vocațional** care susțin și **promovează** examenul de certificare a competențelor profesionale primesc și **Certificatul de calificare profesională de nivel 3**.

Absolvenții liceelor **teoretice**, care susțin și **promovează** examenul de certificare a competențelor profesionale, primesc **atestatul de competențe profesionale**.

Învățământul profesional de nivel 3 (ISCED 2011) are durata de școlarizare de 1-4 ani și cuprinde, de regulă, tineri în vârstă de 15-18 ani și peste. Funcționează la formele de învățământ de zi, seral și frecvență redusă. Înscrierea în primul an de învățământ se face dintre absolvenții învățământului gimnazial care au susținut testele naționale. Absolvenții stagiilor de pregătire practică, ce susțin și promovează examenul de certificare a calificării profesionale, obțin **Certificat de calificare profesională**.

Acest nivel de învățământ funcționează în următoarele tipuri de unități: școli profesionale, școli profesionale speciale, centre școlare de educație inclusivă, a doua șansă.

Învățământul postliceal și de maiștri

Învățământul post-secundar, neechivalent primului nivel universitar, de nivel 4 (ISCED 2011) are durata de școlarizare de 1-3 ani și, de regulă, cuprinde tineri în vârstă de 19-21 de ani și peste. Înscrierea în primul an de învățământ se face dintre absolvenții învățământului liceal cu sau fără diplomă de bacalaureat. Funcționează la forma de învățământ de zi, seral și frecvență redusă. Absolvenții școlii postliceale/școlii de maiștri care susțin și promovează examenul de certificare a calificării profesionale obțin un **Certificat de competențe profesionale**.

În acest nivel de educație funcționează următoarele tipuri de unități: școli postliceale, școli de maiștri, școli postliceale speciale.

Învățământul superior (terțiar)

Începând cu anul 2013, conform noii Clasificări Internaționale Standard a Educației - ISCED 2011, învățământul superior este compus din trei niveluri:

- învățământul universitar de licență – echivalent cu nivelurile 6 și 7 - ISCED 2011, cuprinde învățământul universitar de licență cu durata de școlarizare de 3-4 ani (nivelul 6 - ISCED2011) și învățământul universitar de licență cu durata de școlarizare de 5-6 ani (nivelul 7 - ISCED2011);
- învățământul universitar de master, cursuri și studii postuniversitare - echivalent cu nivelul 7 – ISCED 2011;
- învățământul universitar de doctorat și programe postdoctorale - echivalent cu nivelul 8 – ISCED 2011.

Unitatea școlară reprezintă unitatea administrativă de învățământ care are personalitate juridică, în care funcționează unul sau mai multe niveluri educationale, având o conducere unică; se înregistrează situația existentă la începutul anului școlar (universitar). Sunt considerate unități de învățământ: creșele, grădinițele, școlile primare și gimnaziale, școlile speciale primare și gimnaziale, liceele, grupurile școlare (în cadrul cărora funcționează mai multe niveluri de educație), școlile profesionale, de maiștri, postliceale și instituțiile de învățământ superior.

Populația de vârstă școlară reprezintă populația **rezidentă** cu vârsta ce se încadrează în limitele vârstei oficiale de educație ale fiecărui nivel educațional.

Începând cu anul școlar 2012/2013, conform legislației în vigoare (Legea educației nr.1/2011 cu modificările și completările ulterioare), grupele de vârstă pentru populația de vârstă școlară sunt: 3-5 ani, 6-10 ani, 11-14 ani, 15-18 ani, 19-23 ani și peste.

Rata brută de cuprindere școlară reprezintă numărul total al copiilor/elevilor/studentilor cuprinși în fiecare nivel de învățământ, indiferent de vârstă, calculat ca raport procentual din populația rezidentă din grupa oficială de vârstă corespunzătoare fiecărui nivel de învățământ, într-un anumit an școlar.

Rata netă de cuprindere școlară reprezintă numărul copiilor/elevilor/studentilor de vârstă oficială corespunzătoare fiecărui nivel de educație, cuprinși în aceste niveluri de educație, calculat ca raport procentual din populația rezidentă din aceeași grupă oficială de vârstă.

Gradul de cuprindere în învățământ (rata specifică de cuprindere școlară pe grupe de vârstă) reprezintă numărul total al elevilor dintr-o anumită grupă de vârstă, indiferent de nivelul de educație în care sunt cuprinși, calculat ca raport procentual din populația rezidentă din aceeași grupă de vârstă.

Etnia este definită ca fiind opțiunea unei persoane de a aparține unui grup uman cu trăsături comune de civilizație și cultură, prin una sau mai multe dintre caracteristicile referitoare la limbă, religie, tradiții și obiceiuri comune, stil de viață și alte caracteristici specifice. Cercetările statistice din domeniul educației colectează date privind elevii din România (nu și cetățenii străini) înscriși în fiecare nivel educațional, după etnie. Etnia elevilor se completează de către unitatea școlară din dosarele personale ale acestora sau din declarațiile părinților.

Limba modernă este considerată limba străină prevăzută în curricula școlară și predată ca disciplină obligatorie sau opțională de către personal didactic specializat, în cadrul unităților școlare/instituțiilor de învățământ superior aferente fiecărui nivel educațional.

Limba de predare este limba în care se face instruirea copiilor/elevilor/studentilor din sistemul educațional din România.

Cheltuielile educaționale reprezintă totalitatea cheltuielilor efectuate, într-un an financiar, de către instituțiile de învățământ din România. Datele se colectează din mai multe surse de date: administrative, cercetarea exhaustivă FIN ED-INV privind cheltuielile unităților de învățământ private, cercetarea selectivă FIN ED-ONG privind cheltuielile ONG-urilor, instituțiilor și organizațiilor religioase, organizațiilor de caritate pentru instituțiile de învățământ, cercetarea prin sondaj Ancheta bugetelor de familie (ABF) – secțiunea complementară (SC).

Personalul didactic reprezintă persoanele fizice care sunt angajate în sistemul de învățământ și predau în cadrul procesului educațional și de instruire (cu norma întreagă și cu norma parțială). Fiecare cadru didactic se înregistrează o singură dată, numai la unitatea școlară la care are funcția de bază. Personalul didactic din învățământul antepreșcolar (educator-puericultor) este definit în conformitate cu prevederile HG nr. 1252/2012, privind aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a creșelor și a altor unități de educație timpurie antepreșcolară.

Personalul didactic auxiliar este format din: bibliotecar, documentarist, redactor, informatician, laborant, tehnician, pedagog școlar, instructor de educație extrașcolară, asistent social, corepetitor, mediator școlar, instructor-animator, administrator de patrimoniu.

Durata medie zilnică a programului de lucru cu timp parțial reprezintă media aritmetică ponderată a numărului de ore dintr-o zi, prevăzute în contractul de muncă.

Personalul nedidactic este format din personalul de conducere fără norme didactice, personalul administrativ și personalul de întreținere și operațional.

Personalul administrativ din cadrul unităților de învățământ, angajat conform prevederilor din Codul Muncii, cuprinde: personalul din secretariat, dactilografi, contabili, asistenți fotocopiare, administrator financiar, analiști, auditori, programatori în informatică, administratori de rețea, analiști de sistem, evaluatori, juriști, funcționari relații publice, arhivari, alte categorii de personal cu funcții și responsabilități administrative.

Personalul de întreținere și operațional cuprinde personalul care asigură întreținerea școlilor, securitatea acestora, prestează diverse servicii (dulgheri, electricieni, lăcătuși, reparatori, instalatori, mecanici auto, șoferi de autobuz și alte vehicule, grădinari, însoțitori de autobuz, portari, bucătari, îngrijitori, ospătari, supraveghetori de dormitoare etc).

Absolventul este elevul/studentul care a promovat ultimul an de studiu al unui ciclu educațional (gimnazial/liceal/profesional/postliceal/superior), indiferent dacă a reușit sau nu la examenul de

absolvire (teste naționale/bacalaureat/licență etc.). Numărul absolvenților se referă la sfârșitul anului școlar/universitar (după susținerea examenului de corigență).

Numărul absolvenților cu diplomă reprezintă numărul studenților/cursanților care, după finalizarea unui ciclu de învățământ superior, au obținut o diplomă.

Gradul de promovabilitate reprezintă numărul promoțiilor dintr-un anumit nivel de educație, exprimat ca raport procentual din totalul elevilor aflați în evidență la sfârșitul anului școlar.

Abandonul școlar este un indicator important prin care se evaluează performanțele învățământului preuniversitar (mai puțin învățământul special). Metoda actuală de calcul a abandonului școlar poate induce distorsiuni la nivel de județ, motivul fiind transferul elevilor, pe parcursul unui an școlar, între școlile situate în județe diferite. La nivel național, aceste transferuri nu afectează valoarea ratei abandonului, însă aici intervine problema migrației internaționale, deoarece în calculul abandonului școlar sunt incluși și elevii plecați în străinătate. Abandonul școlar cuprinde și elevii decedați, exmatriculați definitiv sau cei care din diferite motive părăsesc sistemul de învățământ.

Rata abandonului școlar reprezintă diferența între numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar și cel aflat în evidențe la sfârșitul aceluiași an școlar, exprimată ca raport procentual față de numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar. Rata abandonului școlar pentru învățământul primar și gimnazial se calculează fără a se include numărul elevilor din învățământul special.

Baza materială este formată din totalitatea bunurilor aflate în administrarea unităților de educație timpurie, de învățământ preșcolar, a școlilor primare, gimnaziale și liceale, inclusiv celorlalte niveluri de învățământ din cadrul acestora, precum și cele ale unităților de învățământ superior, de tipul terenurilor, clădirilor, sălilor, PC-urilor utilizate în activitățile de educație și instruire a populației școlare sau care asigură buna desfășurare a procesului educațional.

Sala de clasă reprezintă încăperea din cadrul unei unități de învățământ destinată procesului de educație și instruire școlară. Poate fi utilizată de două sau cel mult trei clase de elevi în mod succesiv, în decursul unei zile. Învățământului universitar îi sunt specifice: amfiteatre, săli de curs și săli de seminar.

Cabinetul școlar reprezintă încăperea din cadrul unei unități de învățământ, dotată cu aparatură și documentație tehnică necesară pentru studii și consultații de specialitate.

Laboratorul școlar reprezintă încăperea din cadrul unei unități de învățământ înzestrată cu instalații, aparatură, instrumente, substanțe, materiale didactice în care se efectuează experiențe didactice și lucrări practice.

Atelierul școlar reprezintă încăperea înzestrată cu aparatură, instrumente, mașini și utilaje destinate experimentelor și lucrărilor practice în cadrul unei școli.

Terenul de sport este spațiul special amenajat pentru desfășurarea de către elevi și studenți a orelor de educație fizică.

Bazinul de înot este bazinul de apă destinat elevilor și studenților pentru înot; poate fi acoperit sau neacoperit.

8. Clasificări utilizate

- **ISCED 2011** - Clasificarea ISCED 2011 a fost adoptată de Conferința Generală a UNESCO în noiembrie 2011 și servește drept instrument pentru compilarea și prezentarea statisticilor de educație, atât la nivel național cât și internațional.

Începând cu anul școlar/universitar 2013-2014, Clasificarea ISCED 2011 se utilizează și în cercetările statistice din domeniul educației formale din România, nivelurile educaționale acoperite fiind următoarele:

Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -

Nivel ISCED	Denumirea nivelului ISCED
0	Educația timpurie (Învățământ antepreșcolar și preșcolar)
1	Învățământ primar
2	Învățământ gimnazial
3	Învățământ liceal și profesional
4	Învățământ postliceal și de maistri
6	Învățământ superior (terțiar) de licență (durată 3-4 ani)
7	Învățământ superior (terțiar) de licență (durată 5-6 ani), master sau echivalent (studii și cursuri postuniversitare)
8	Învățământ superior (terțiar) doctorat sau nivel echivalent

- **CAEN Rev. 2** - aprobat prin Ordin al președintelui INS nr. 337/2007, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 293/03.05.2007. Unitățile de învățământ care fac obiectul cercetărilor statistice din domeniul educației formale se încadrează în diviziunea 85 a activităților din Clasificarea Activităților din Economia Națională a României (www.colectaredate.insse.ro/senin/index.htm). Codurile CAEN sub care își desfășoară activitatea unitățile școlare/instituțiile de învățământ superior sunt:

CAEN rev. 2 (nivel clasă)	Denumirea clasei CAEN Rev.2
8510	Învățământ antepreșcolar/preșcolar
8520	Învățământ primar
8531	Învățământ secundar general
8532	Învățământ secundar, tehnic sau profesional
8541	Învățământ superior non-universitar (învățământ postliceal)
8542	Învățământ superior universitar

- **SIRUTA – Registrul Unităților administrativ-Teritoriale din România** – cuprinde toate unitățile administrativ-teritoriale din România (sat, comună, oraș, municipiu, județ); este gestionat de către INS și actualizat semestrial pe baza legilor și Hotărârilor de Guvern referitoare la organizarea administrativ-teritorială a României. (www.colectaredate.insse.ro/senin/index.htm).

- **Forme de proprietate**

- **Sectorul privat** cuprinde unitățile cu proprietate majoritar privată (capital social privat peste 50%), proprietate integral privată, proprietate cooperatistă, proprietate obștească, proprietate integral străină;
- **Sectorul public** cuprinde unitățile cu proprietate integrală de stat, proprietate majoritară de stat (capital social de stat peste 50%), proprietate publică de interes național și local.

- **Nomenclatorul unităților teritoriale pentru statistică – NUTS**

Macroregiunea (nivel NUTS1)	Regiunea de dezvoltare (nivel NUTS2)	Denumirea județelor componente (nivel NUTS3)
Macroregiunea 1	Nord-Vest	Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare, Sălaj
	Centru	Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu
Macroregiunea 2	Nord-Est	Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui
	Sud-Est	Braïila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea
Macroregiunea 3	Sud-Muntenia	Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Teleorman
	București-Ilfov	Ilfov, București
Macroregiunea 4	Sud-Vest Oltenia	Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea
	Vest	Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Timiș

Distribuția copiilor/elevilor/studentilor în profil teritorial este realizată după localizarea geografică a unităților școlare, respectiv a facultăților și **nu** după domiciliul sau reședința acestora.

II. REZULTATELE CERCETĂRILOR STATISTICE DIN DOMENIUL EDUCAȚIEI FORMALE

1. Caracteristici generale

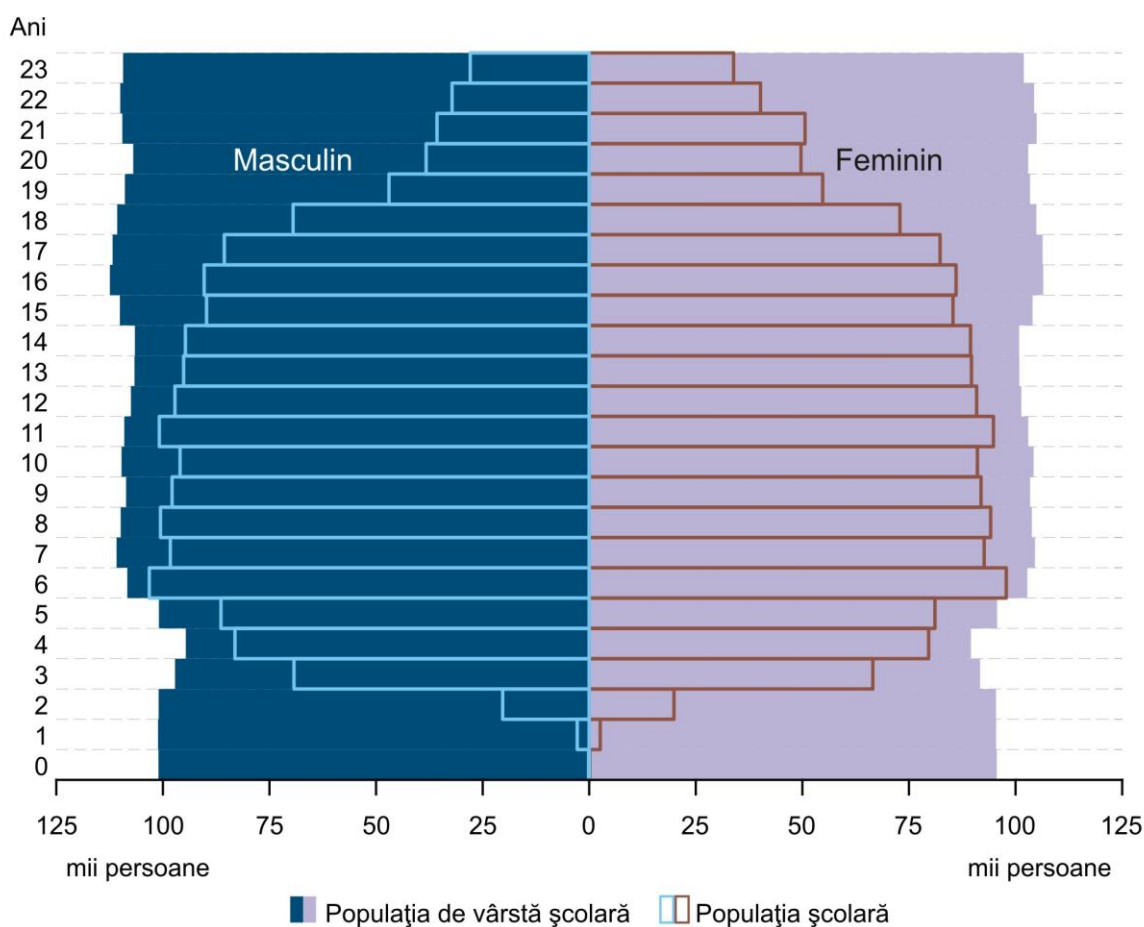
Informațiile prezentate în această lucrare au fost obținute prin cercetările statistice din domeniul educației formale.

Principalul obiectiv al acestor cercetări statistice a fost acela de a capta informații necesare determinării și caracterizării populației școlare ce a participat la procesul de instruire în anul școlar/universitar 2016-2017. Aceste informații vor fi evidențiate cu prioritate în analiza ce urmează. Rezultatele detaliate sunt conținute în tabelele de pe CD.

Pentru interpretarea corectă a diferiților indicatori trebuie avute în vedere conceptele metodologice și definițiile expuse în prima parte a lucrării.

- În anul 2016, **populația de vârstă școlară** a fost de **4990,9** mii persoane reprezentând **25,3%** din totalul populației rezidente a țării. Din totalul populației de vârstă școlară, 51,4% erau de sex masculin și 50,7% locuiau în mediul rural.
- În anul școlar 2016-2017, **populația școlară**¹ a fost de **3597,3** mii copii, elevi și studenți, în scădere cu 45,4 mii comparativ cu anul precedent.
- **Populația școlară** a reprezentat în perioada de referință 72,1% din populația de vârstă școlară, un număr de aproximativ 1393,6 mii copii și tineri cu vârste cuprinse între 0-23 ani nefiind înregistrați la momentul cercetării statistice în sistemul național de educație.

Fig. 1. Populația de vârstă școlară și populația școlară, pe vârste și sexe în anul școlar 2016-2017

Notă: O pondere de 8,3% din populația școlară nu este inclusă în reprezentarea grafică, acești elevi/studenți având vârste de peste 23 de ani.

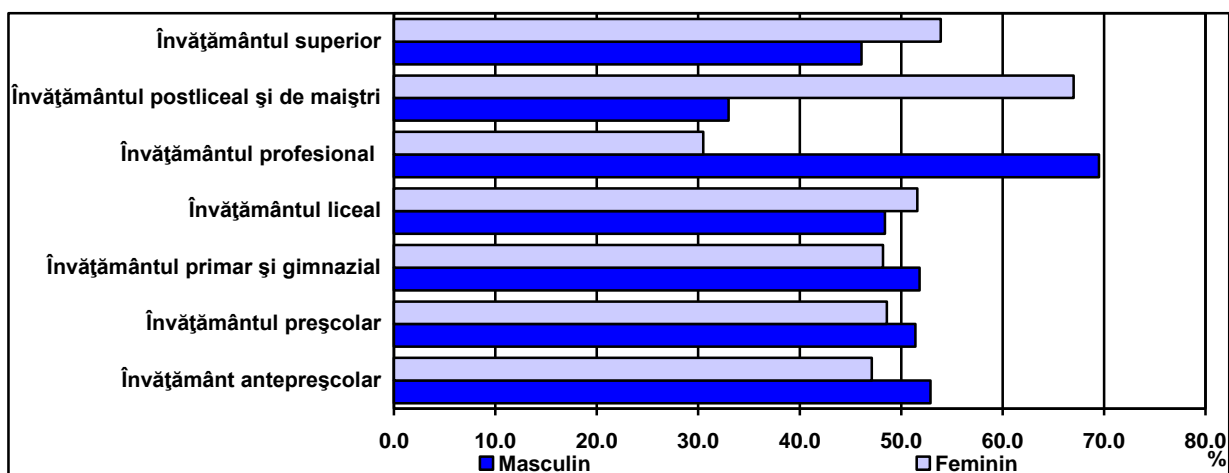
¹ Conform legislației în vigoare (Legea Educației Naționale Nr.1/2011, cu completările și modificările ulterioare), grupele de vârstă pentru populația de vârstă școlară se încadrează între 0 și 23 ani.

**Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -**

- Comparativ cu anul școlar/universitar anterior, cele mai semnificative diminuări ale populației școlare s-au înregistrat în învățământul liceal (-22,8 mii elevi, respectiv -3,4%), respectiv în învățământul postliceal și de maiștri (-5,8 mii elevi, respectiv -5,8%), iar cea mai mare creștere a fost în învățământul profesional (15,7 mii elevi, respectiv 22,9%).
- Din totalul populației școlare, 70,8% au studiat în mediul urban și 50,2% erau de sex masculin, iar majoritatea (96,5%) copiilor, elevilor și studenților au frecventat cursurile de zi.
- **Distribuția populației școlare pe niveluri educaționale** se prezintă astfel: învățământul antepreșcolar (0,6%), învățământul preșcolar (14,5%), învățământul primar și gimnazial (47,1%), învățământul liceal (18,1%), învățământul profesional (2,3%), învățământul postliceal și de maiștri (2,6%), învățământul superior (14,8%).

Fig. 2. Distribuția populației școlare pe niveluri educaționale și sexe, în anul școlar/universitar 2016-2017

- **Numărul absolvenților** nivelurilor educaționale gimnazial, liceal, profesional, postliceal și de maiștri, respectiv superior (de licență) a fost de 458,5 mii elevi, în scădere cu 0,2% față de anul școlar precedent.
- **Rata netă de cuprindere** a fost în anul 2016-2017 de 61,8%, înregistrând valori mai ridicate în învățământul primar 83,2% și în rândul populației de sex feminin 63,6%.
- În anul școlar 2016-2017 sistemul educațional cuprindea un număr de 7010 **unități școlare independente**. Aproximativ 55,2% din numărul total al unităților școlare se aflau în mediul urban.
- Activitatea educațională și de instruire în sistemul de învățământ a fost asigurată de **235,8 mii cadre didactice**, cu 0,7% mai puțin decât în anul școlar/universitar precedent.
- Raportul mediu dintre numărul cadrelor didactice (exclusiv învățământul antepreșcolar) și populația școlară a fost de **15 copii/elevi/studenți la un cadru didactic**.
- Pe niveluri educaționale se remarcă concentrarea unui număr mai mare a **personalului didactic** în mediul urban, cu excepția învățământului primar și gimnazial. Ponderea personalului didactic de sex feminin este majoritară în toate nivelurile de educație (99,7% - antepreșcolar, 99,7% - preșcolar, 79,7% - primar și gimnazial, 70,9% - liceal, 69,9% - profesional, 78,3% - postliceal și de maiștri), cu excepția învățământului superior unde s-a înregistrat o distribuție aproape egală pe sexe.
- **Baza materială** a rețelei de învățământ² a fost formată din 147341 săli de clasă, cabinete școlare, săli de seminarii și de lucrări practice, amfiteatre și săli de curs, 4825 săli de gimnastică, 26572 laboratoare, 4980 ateliere, 5418 terenuri de sport, 53 bazine de înot.

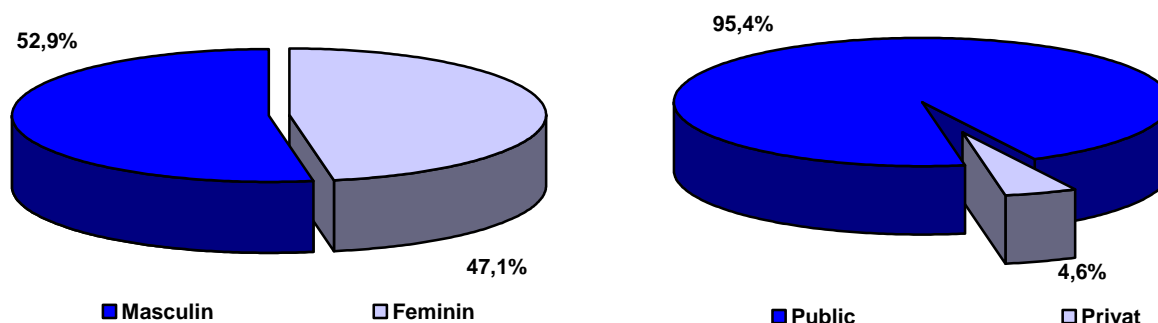
² Inclusiv învățământul antepreșcolar.

2. Învățământul antepreșcolar și preșcolar

2.1. Învățământul antepreșcolar

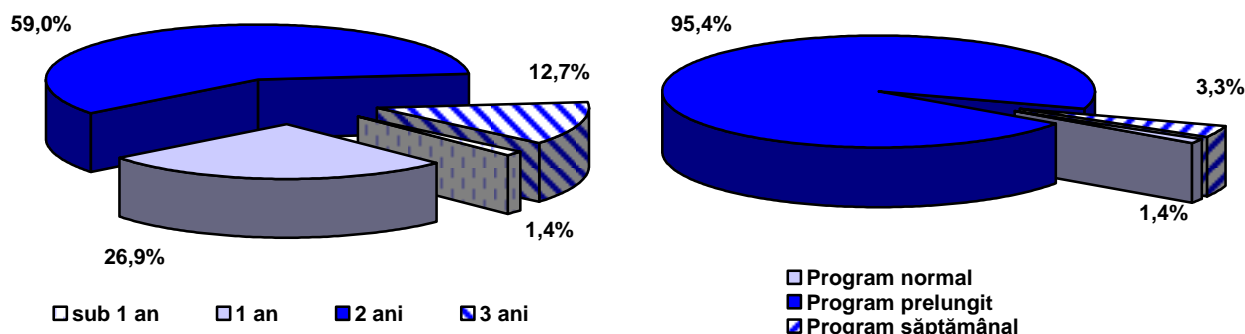
Numărul copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar a fost în anul școlar 2016-2017 de 20,1 mii, reprezentând 0,6% din populația școlară. Puțin peste jumătate dintre copiii înscriși în învățământul antepreșcolar au fost băieți (52,9%) și au fost înscriși în unitățile școlare din mediul urban (98,6%).

Fig. 3. Populația școlară din învățământul antepreșcolar, pe sexe și forme de proprietate, în anul școlar 2016-2017

În anul școlar 2016-2017 în învățământul antepreșcolar au funcționat 363 creșe (unități independente și secții din cadrul altor unități care școlarizează acest nivel de învățământ - grupuri școlare). Majoritatea copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar sunt cuprinși în creșele aparținând sectorului public (95,4%).

Fig. 4. Populația școlară din învățământul antepreșcolar, pe vârste și după tipul unității, în anul școlar 2016-2017

Din totalul populației antepreșcolare, 0,3 mii copii (1,3%) din creșele din țară au fost înscriși în unități cu program normal (5 ore/zi) și 19,2 mii copii (95,4%) în unități cu program prelungit (10 ore/zi). La activități specifice învățământului antepreșcolar desfășurate pe parcursul întregii săptămâni (de luni până vineri), au participat 0,6 mii copii (3,3%).

Majoritatea copiilor au fost înscriși în creșe cu predare în limba română 19,5 mii (96,8%) și 0,6 mii (3,2%) în creșe cu predare în limbile maghiară sau engleză.

În anul școlar 2016-2017, din distribuția pe vârste³ a copiilor înscriși în învățământul antepreșcolar, se observă preponderența copiilor cu vârsta de 2 ani (59,0%), iar cei de 3 ani reprezintă 12,7%.

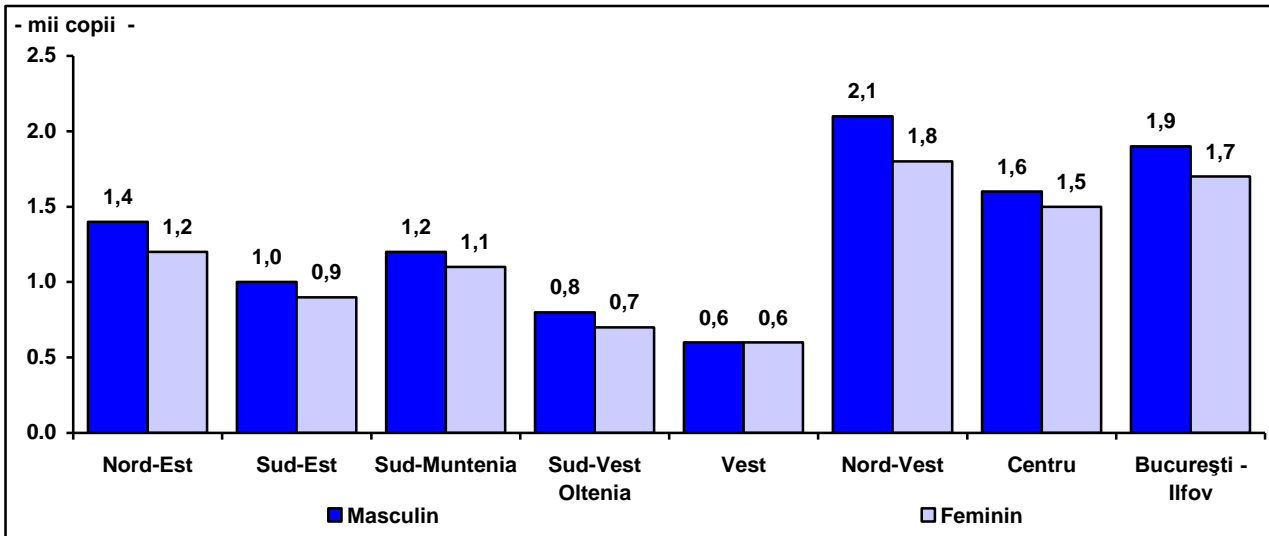
Majoritatea copiilor înscriși în creșe au fost români (95,5%), urmați de cei de etnie maghiară (4,4%) și 0,1% alte etnii (romi, ucraineni etc.).

³ Conform legislației în vigoare (Legea Educației Naționale Nr. 1/2011, cu completările și modificările ulterioare), grupele de vârstă pentru populația de vârstă școlară sunt: 0-2 ani, 3-5 ani, 6-10 ani, 11-14 ani, 15-18 ani, 19-23 ani și peste.

**Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -**

În profil teritorial, regiunea Nord-Vest a atins cel mai înalt nivel al numărului de copii înscriși, respectiv 3,9 mii (19,6%), în timp ce regiunea Vest a înregistrat cel mai scăzut nivel, respectiv 1,2 mii copii (6,1%).

Fig. 5. Populația școlară din învățământul antepreșcolar, pe regiuni de dezvoltare și sexe, în anul școlar 2016-2017

Din totalul personalului didactic din creșe, 97,4% și-au desfășurat activitatea în mediul urban. În ceea ce privește situația personalului didactic din învățământul antepreșcolar pe grupe de vârstă se observă preponderența persoanelor cu vârsta cuprinsă între 40-44 de ani (19,6%), urmată de grupa de vârstă 35-39 de ani (18,6%).

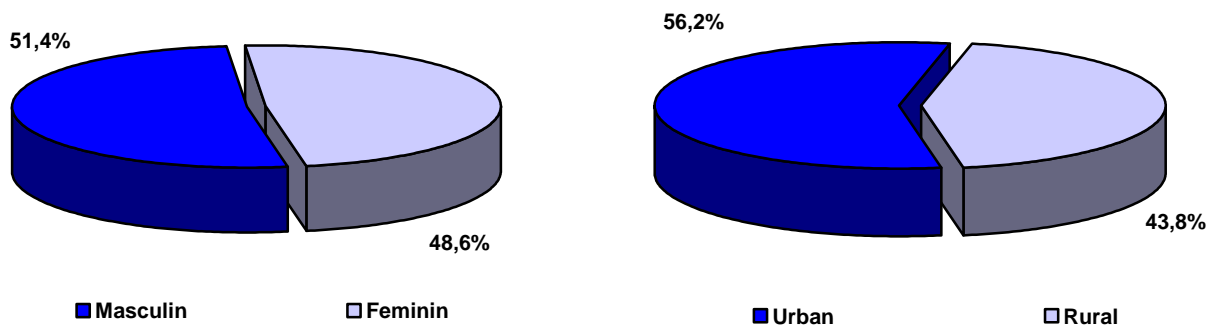
Din totalul creșelor, 39 au fost unități independente și majoritatea (97,4%) au funcționat în mediul urban, iar 324 au funcționat ca secții din cadrul altor unități care școlarizează acest nivel de învățământ (grupuri școlare).

Din totalul sălilor de clasă din creșe, 89,8% au aparținut unităților din sectorul public. Peste trei sferturi (88,0%) din numărul PC-urilor aflate în creșe au avut conectare la internet.

2.2. Învățământul preșcolar

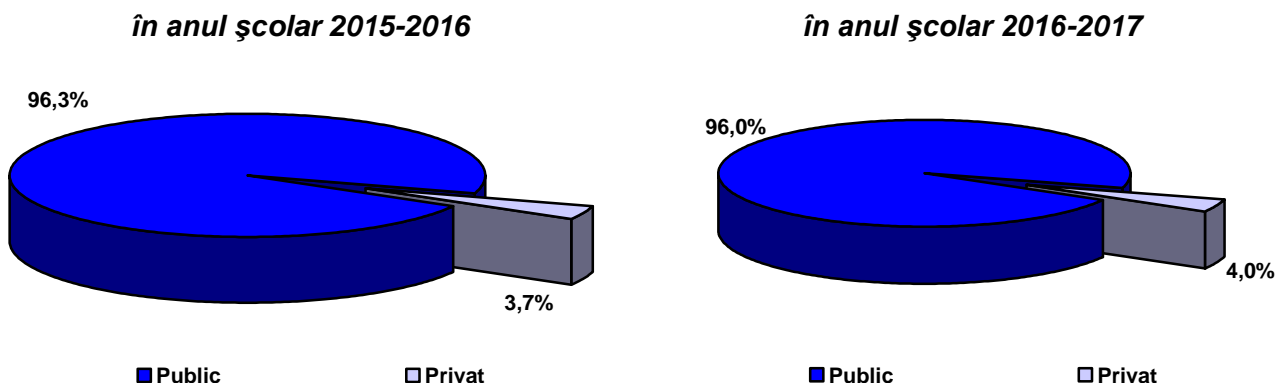
Numărul copiilor înscriși în învățământul preșcolar a fost în anul școlar 2016-2017 de 521,2 mii, reprezentând 14,5% din populația școlară. Comparativ cu anul școlar precedent, numărul copiilor a scăzut cu 13,5 mii. Puțin peste jumătate dintre copiii înscriși în învățământul preșcolar au fost băieți (51,4%) și au învățat în unitățile școlare din mediul urban (56,2%).

Fig. 6. Populația școlară din învățământul preșcolar, pe sexe și medii de rezidență, în anul școlar 2016-2017

În anul școlar 2016-2017 comparativ cu anul precedent numărul copiilor înscriși în grădinițele particulare a crescut cu 1,2 mii. La grădinițele din sectorul public s-a înregistrat o diminuare a numărului de copii cu 14,7 mii față de anul școlar anterior.

Fig. 7. Populația școlară din învățământul preșcolar, pe forme de proprietate

Din totalul populației preșcolare, 314,6 mii copii (60,4%) din grădinițe au participat la activități instructiv-educative în program normal (5 ore/zi) și 203,2 mii copii (39,0%) în program prelungit (10 ore/zi). La activități specifice învățământului preșcolar desfășurate pe parcursul întregii săptămâni (de luni până vineri) au participat 1,8 mii copii (0,3%), iar 1,6 mii de preșcolari (0,3%) la programe pentru copii cu nevoi speciale.

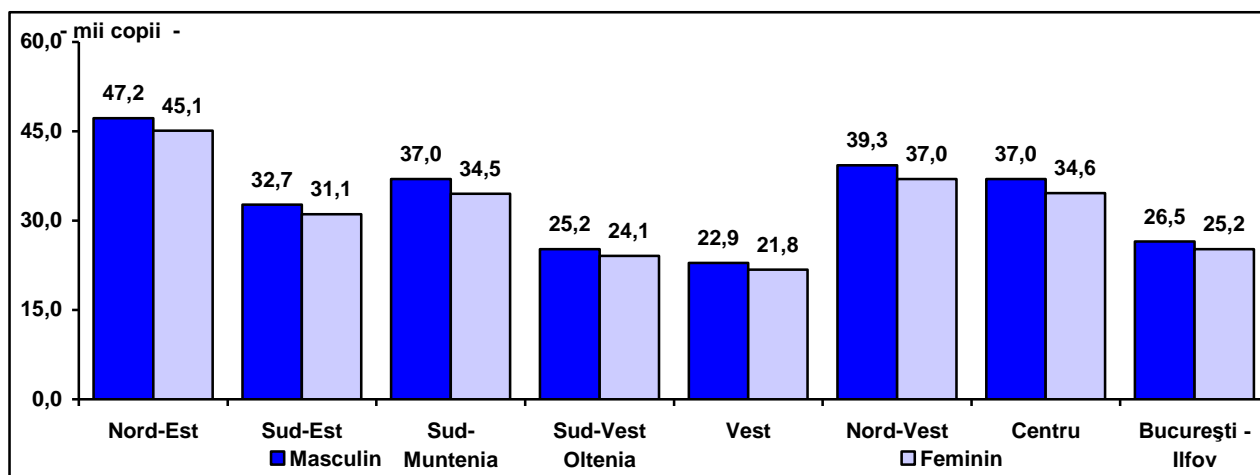
Majoritatea copiilor au fost înscriși în grădinițe cu predare în limba română 481,4 mii (92,4%), în timp ce aproximativ 32,9 mii (6,3%) în grădinițe cu predare în limba maghiară, 5,4 mii (1,0%) în limba germană și 1,5 mii (0,3%) în alte limbi (limba sârbă, ucraineană, slovacă, cehă, bulgară, croată, engleză și romanes).

Din distribuția pe vârste a copiilor înscriși în învățământul preșcolar se observă preponderența copiilor cu vârsta de 5 ani (32,1%), respectiv 4 ani (31,2%).

Majoritatea copiilor înscriși în grădinițe au fost români (88,6%), urmați de cei de etnie maghiară (5,9%) și romă (4,7%).

În profil teritorial, regiunea Nord-Est a atins cel mai înalt nivel al numărului de copii înscriși, respectiv 92,3 mii (17,7%), în timp ce regiunea Vest a înregistrat cel mai scăzut nivel, respectiv 44,7 mii copii (8,6%).

Fig. 8. Populația școlară din învățământul preșcolar, pe regiuni de dezvoltare și sexe, în anul școlar 2016-2017

În anul școlar 2016-2017, din totalul de 53,8 mii persoane care asigurau activitatea didactică și nedidactică din învățământul preșcolar, 67,7% a fost personal didactic și didactic auxiliar, iar 32,3% personal de conducere fără norme didactice, administrativ, de întreținere și operațional.

Din totalul personalului didactic din grădinițe, 2,8% au deținut și funcții de conducere. În plus, 449 persoane au asigurat managementul grădinițelor, fiind doar personal de conducere fără a avea norme didactice.

**Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -**

Din totalul de 34,3 mii de cadre didactice din învățământul preșcolar (cu 0,8% mai puțin decât în anul școlar precedent), 95,9% a fost personal didactic calificat. În mediul urban și-au desfășurat activitatea 62,4% din personalului didactic, iar în cel rural 37,6% din personalul didactic.

În ceea ce privește situația personalului didactic din învățământul preșcolar pe grupe de vârstă se observă preponderența persoanelor cu vârsta cuprinsă între 35-39 de ani (17,0%) și 55-59 de ani (15,4%).

În anul școlar 2016-2017, în învățământul preșcolar, la un cadru didactic au revenit 15 copii. Pe medii de rezidență, unui cadru didactic din mediul urban îi reveneau 14 copii, iar în mediul rural, 18 copii.

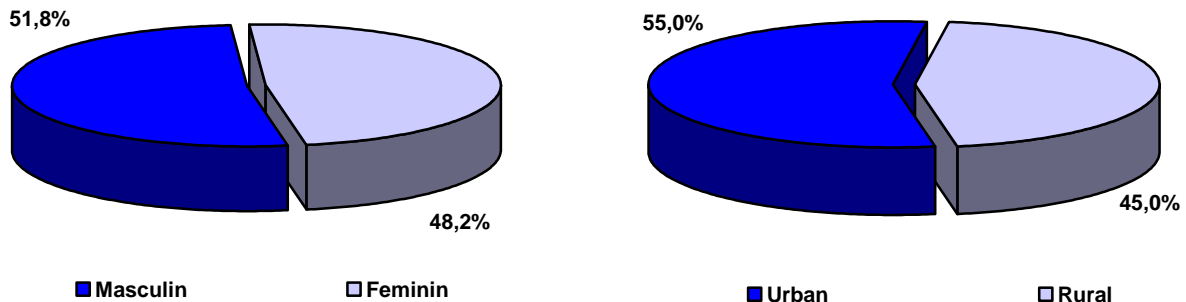
Din totalul grădinițelor, 1,1 mii au fost unități independente și 10,1 mii au funcționat ca secții din cadrul altor unități care școlarizează acest nivel de învățământ (grupuri școlare).

Din totalul sălilor de clasă din grădinițe, 94,1% au aparținut unităților din sectorul public, iar dintre acestea, 50,9% s-au regăsit în grădinițele din mediul urban. Aproape trei sferturi (71,1%) din numărul PC-urilor aflate în grădinițe au avut conectare la internet.

3. Învățământul primar și gimnazial

În anul școlar 2016-2017, în învățământul primar și gimnazial au fost înscriși 1695,5 mii elevi, cu 1,0% mai puțin comparativ cu anul școlar anterior, reprezentând 47,1% din totalul populației școlare. Din punctul de vedere al distribuției pe sexe și pe medii de rezidență, 51,8% din elevi au fost băieți, iar 55,0% au studiat în mediul urban.

Fig. 9. Populația școlară din învățământul primar și gimnazial, pe sexe și medii de rezidență, în anul școlar 2016-2017

Comparativ cu anul școlar anterior, în anul școlar 2016-2017 se remarcă o ușoară scădere a numărului de elevi înscriși în învățământul special primar și gimnazial cu 0,6%.

Din totalul elevilor cuprinși în învățământul primar și gimnazial, peste jumătate au urmat cursurile învățământului primar (54,7%), majoritatea fiind înscriși în școlile publice (99,1%).

Sectorul privat, deși a cuprins doar 0,9% din numărul elevilor din învățământul primar și gimnazial, a continuat să crească (16,4% față de anul școlar precedent) ajungând la 14,6 mii elevi. În unitățile școlare particulare din mediul urban au studiat 95,3% din elevii înscriși în învățământul privat primar și gimnazial.

Cea mai mare parte a elevilor din învățământul primar și gimnazial a frecventat cursurile de zi (99,7%), restul optând pentru forma de învățământ cu frecvență redusă.

Limba română este limba de predare oficială în sistemul național de educație, 93,5% dintre elevii înscriși în învățământul primar și gimnazial studiind în această limbă. În județele Harghita și Covasna, populația de etnie maghiară deține o pondere importantă în populația totală, ceea ce determină și o proporție semnificativă a populației școlare din învățământul primar și gimnazial care învață în limba maghiară (5,4%).

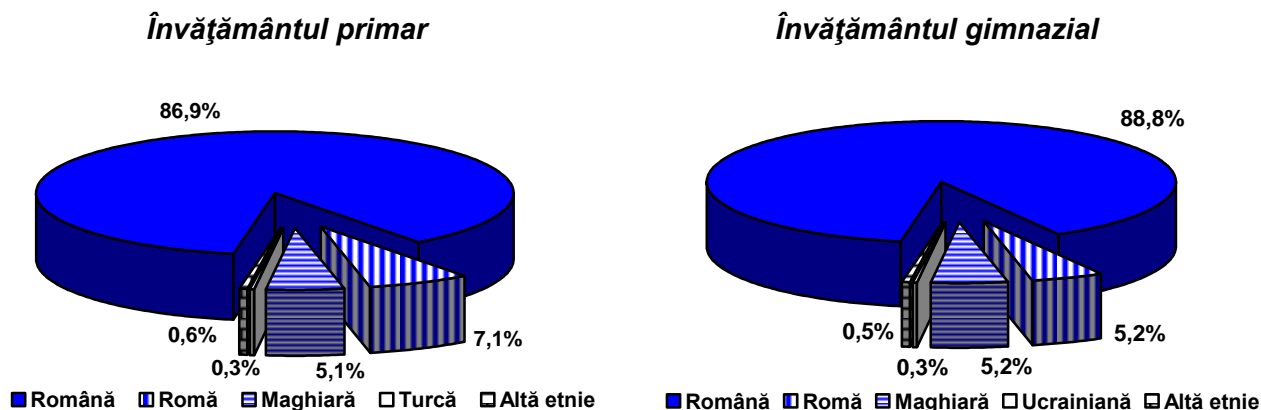
Printre limbile de predare din învățământul primar și gimnazial s-au regăsit de asemenea, germana, engleza, romanese, armeană, slovacă, ucraineană, sârba, elena, croata, turca și ceha.

**Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -**

În învățământul primar din România au învățat 47,1 mii de maghiari, reprezentând 5,1% din elevii din România înscriși în acest nivel educațional, un procent asemănător înregistrându-se și în cazul învățământului gimnazial (5,2%).

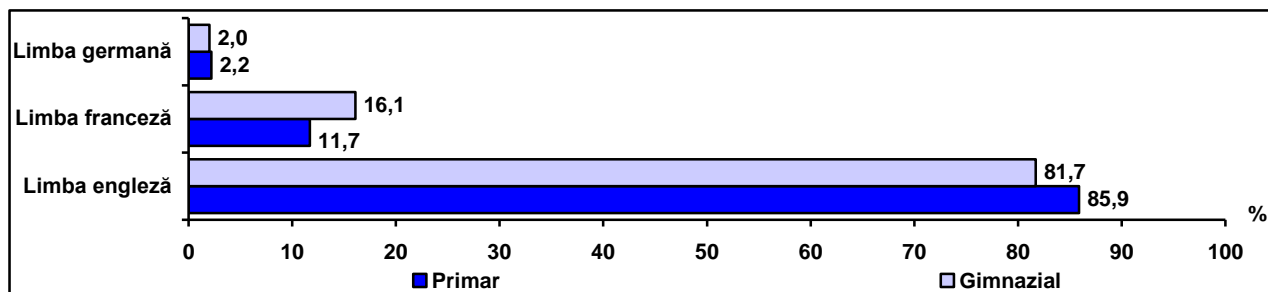
Distribuția populației școlare din învățământul primar și gimnazial pe etnii arată că 6,3% erau romi, 5,1% maghiari, 0,2% ucrainieni și 0,2% turci.

Fig. 10. Distribuția populației școlare din învățământul primar și gimnazial pe etnii, în anul școlar 2016-2017

În anul școlar 2016-2017, în ierarhia limbilor moderne studiate de elevii din învățământul primar și gimnazial - ca primă limbă modernă – s-a situat limba engleză (85,9% din totalul populației școlare din învățământul primar, respectiv 81,7% din învățământul gimnazial), urmată de limba franceză (11,7% din elevii înscriși în învățământul primar și 16,1% din elevii înscriși în învățământul gimnazial).

Fig. 11. Ponderea elevilor din învățământul primar și gimnazial, după studiul limbilor moderne - prima limbă modernă - în anul școlar 2016-2017

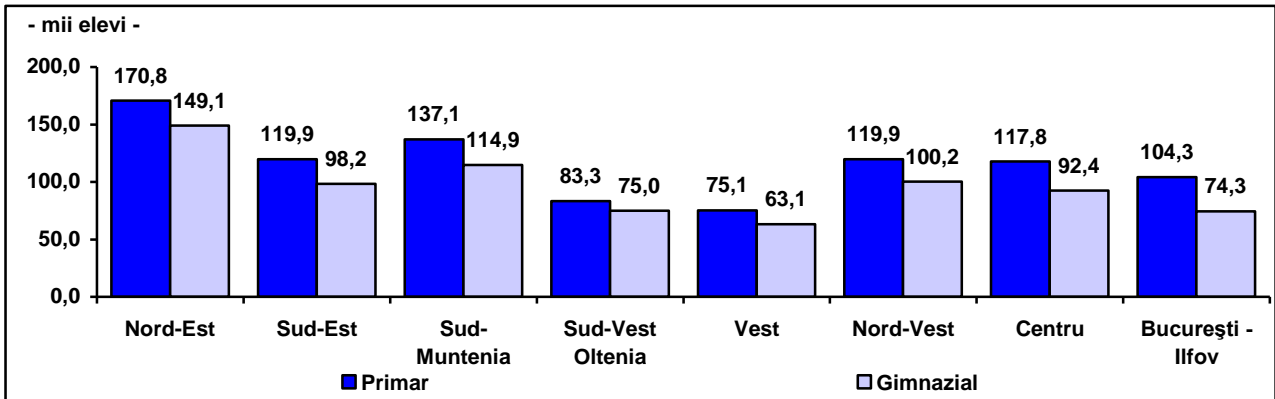

Procentul celor care studiază a doua limbă modernă din învățământul gimnazial (93,5%) este net superior celor din învățământul primar (2,2%), limba franceză fiind studiată de 69,6% ca a doua limbă modernă de elevii din învățământul gimnazial. Limba germană a fost studiată de 51,1% dintre elevii din învățământul gimnazial, care învățau trei limbi străine.

Distribuția în profil teritorial a elevilor înscriși în nivelurile de educație primar și gimnazial arată că 18,9% dintre aceștia s-au înregistrat în regiunea Nord-Est, 14,9% în regiunea Sud-Muntenia, 12,9% în regiunea Sud-Est, 13,0% în regiunea Nord-Vest, 12,4% în regiunea Centru, 10,5% București-Ilfov. Ponderea înscrișiilor din restul regiunilor în total țară se situează sub 10,0% (Sud-Vest Oltenia 9,3% și Vest 8,1%).

Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -

Fig. 12. Populația școlară din învățământul primar și gimnazial pe regiuni de dezvoltare, în anul școlar 2016-2017

La sfârșitul anului școlar 2016-2017, gradul de promovabilitate în învățământul primar și gimnazial a fost de 96,9% (98,4% în primar și 95,2% în gimnazial). S-au înregistrat ușoare diferențe pe sexe, pentru feminin 97,6%, respectiv pentru masculin 96,3%.

Gradul de promovabilitate din învățământul gimnazial a cunoscut un ecart de 2,2 puncte procentuale pe sexe (fetele au promovat în proporție de 96,3%, iar băieții au promovat în proporție de 94,1%).

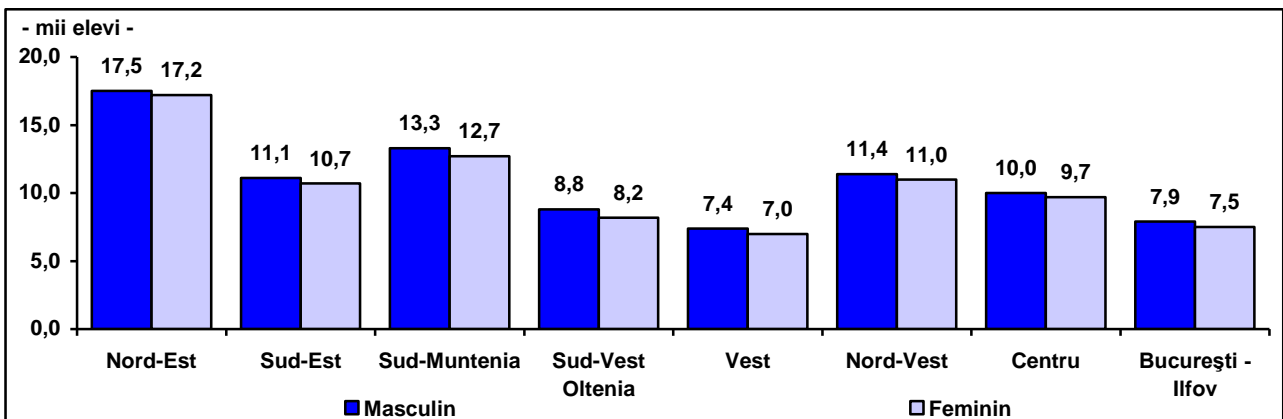
Pe medii de rezidență, numărul de elevi promovați a fost ușor mai ridicat în mediul urban, comparativ cu cel rural, înregistrându-se grade de promovabilitate de 97,7%, respectiv 95,9%.

În învățământul primar și gimnazial, 51,5 mii elevi au fost declarați repetenți, reprezentând 3,1% din totalul elevilor aflați în evidență la sfârșitul anului școlar 2016-2017.

La sfârșitul anului școlar 2016-2017 au absolvit învățământul gimnazial 171,4 mii elevi, cei mai mulți dintre aceștia înregistrându-se în regiunea Nord-Est (20,3%). Ponderea băieților (51,0%) o devansează ușor pe cea a fetelor.

În mediul urban, absolvenții de gimnaziu reprezintă 53,9% din totalul absolvenților de la nivel național, însă în profil teritorial, regiunile Nord-Est și Sud-Muntenia au înregistrat ponderi mai mari ale absolvenților din mediul rural, 60,0% și, respectiv, 57,2% din totalul absolvenților fiecărei regiuni.

Fig. 13. Absolvenții învățământului gimnazial, pe regiuni de dezvoltare și sexe, în anul școlar 2016-2017

La sfârșitul anului școlar 2016-2017, numărul elevilor aflați în evidența unităților din învățământul primar și gimnazial a fost de 1668,1 mii elevi, cu 27,4 mii elevi (-1,6%) mai puțin decât la începutul anului (-1,5% pentru primar și -1,7% pentru gimnazial). Este de remarcat faptul că nu există diferențe mari ale ratei abandonului pe sexe (1,8% la masculin, respectiv 1,4% la feminin).

Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -

Pe medii de rezidență, se remarcă, totuși, valori mai mari ale ratei abandonului în mediul rural la învățământul gimnazial (2,5% în rural, comparativ cu 1,2% în urban) și mai mici în învățământul primar (2,1% în mediul rural și 1,1% în cel urban).

În profil teritorial, la nivel de județ, valori mari ale ratei abandonului în învățământul primar și gimnazial s-au înregistrat în: Covasna și Călărași (cu 3,7% fiecare), Brașov și Vrancea (cu 3,2% fiecare), Mureș și Ialomița (cu 2,9% fiecare), Maramureș (2,6%). Cele mai mici valori ale ratei abandonului școlar au fost semnalate în: Vâlcea și Gorj (cu 0,7% fiecare), Arad (0,8%), Dâmbovița, Argeș, Suceava, Neamț (cu 1,0% fiecare), Botoșani (1,1%), Timiș, Prahova, Municipiul București, și Cluj (cu 1,2% fiecare), Teleorman, Vaslui, Sălaj și Bistrița-Năsăud (cu 1,3% fiecare), urmate de Hunedoara, Olt și Alba (cu 1,4% fiecare).

În anul școlar 2016-2017, în învățământul primar și gimnazial, educația elevilor a fost asigurată de 116,7 mii cadre didactice (în scădere cu 0,9% comparativ cu anul școlar precedent), din care 48,0 mii în învățământul primar și 68,7 mii în învățământul gimnazial. La fel ca în aproape toate nivelurile de educație, atât în învățământul primar, cât și în cel gimnazial, cadrele didactice de sex feminin au deținut cea mai mare pondere (89,8% pentru învățământul primar și 72,6% pentru învățământul gimnazial) în totalul de la nivel național.

Scăderea numărului de cadre didactice la nivel național față de anul școlar anterior s-a reflectat și în numărul cadrelor didactice din școlile primare și gimnaziale din sectorul public (-1,1 mii). În anul școlar 2016-2017, în învățământul primar și gimnazial particular au fost angajate 1,5 mii persoane în activitatea didactică, în creștere cu 8,9% față de anul școlar anterior.

Personalul didactic auxiliar a numărat 9,9 mii persoane, cel nedidactic 24,6 mii. Din totalul personalului didactic, personalul calificat a fost de 113,6 mii, reprezentând 97,4%.

În mediul urban, 97,6% din totalul personalului didactic din învățământul primar și gimnazial a fost personal calificat (în ușoară creștere comparativ cu anul școlar precedent). Ponderea personalului calificat din mediul rural (97,1%) a înregistrat o ușoară creștere comparativ cu anul școlar precedent (96,4%).

Din totalul personalului didactic din învățământul particular primar și gimnazial, 96,3% a fost personal calificat. Activitatea didactică auxiliară din învățământul primar și gimnazial privat a înregistrat o ușoară creștere, fiind asigurată de 0,2 mii persoane, iar activitatea nedidactică de 0,6 mii persoane.

Situația personalului didactic din învățământul primar și gimnazial pe grupe de vârstă relevă preponderența persoanelor cu vârsta cuprinsă între 35-39 ani (19,0%), iar cadrele didactice cu vârste cuprinse între 40-44 de ani au reprezentat 17,6% din numărul persoanelor cu normă didactică încadrate în învățământul primar și gimnazial.

În anul școlar 2016-2017, numărul de elevi care au revenit la un cadru didactic pentru total a fost de 19 elevi în învățământul primar și de 11 elevi în învățământul gimnazial.

Din punctul de vedere al rețelei de învățământ existente în anul școlar 2016-2017, elevii din învățământul primar și gimnazial și-au desfășurat activitatea educațională în 4,0 mii de unități școlare independente. Dintre acestea, 87 de unități școlare au aparținut sectorului privat, în ușoară creștere (cu 7 unități), comparativ cu anul școlar precedent.

Unitățile de învățământ primar și gimnazial au avut în dotare 71,5 mii săli de clasă și cabinete școlare, 8,2 mii laboratoare școlare, 3,2 mii săli de gimnastică și 0,5 mii ateliere școlare, precum și 3,6 mii terenuri de sport. În anul școlar 2016-2017 unitățile de învățământ primar și gimnazial beneficiau de 23 bazine de înot.

Unitățile școlare din învățământul primar și gimnazial au avut în dotare 136,4 mii PC-uri, iar dintre acestea 104,9 mii (76,9%) erau conectate la internet. În mediul rural 71,8% din PC-urile aflate în dotarea unităților școlare au fost conectate la internet.

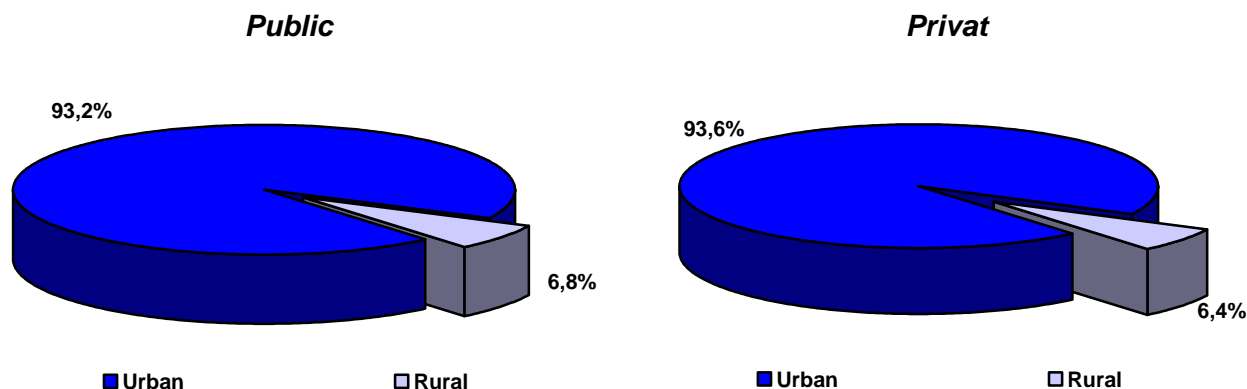

4. Învățământul liceal

În anul școlar 2016-2017, în învățământul liceal au studiat 650,8 mii elevi (cu 3,4% mai puțin comparativ cu anul școlar precedent). Din totalul populației școlare, ponderea elevilor înscriși în învățământul liceal a fost de 18,1%. Ponderea elevilor de sex masculin în totalul elevilor înscriși în învățământul liceal a fost de 48,4%. Majoritatea elevilor de liceu au învățat în mediul urban (93,2%), aici situându-se și cea mai mare parte a unităților de învățământ liceal.

În învățământul liceal, 98,3% din totalul elevilor au fost cuprinși în unități școlare publice, iar 1,7% în unități școlare private.

Fig. 14. Populația școlară din învățământul liceal, pe forme de proprietate și medii de rezidență, în anul școlar 2016-2017

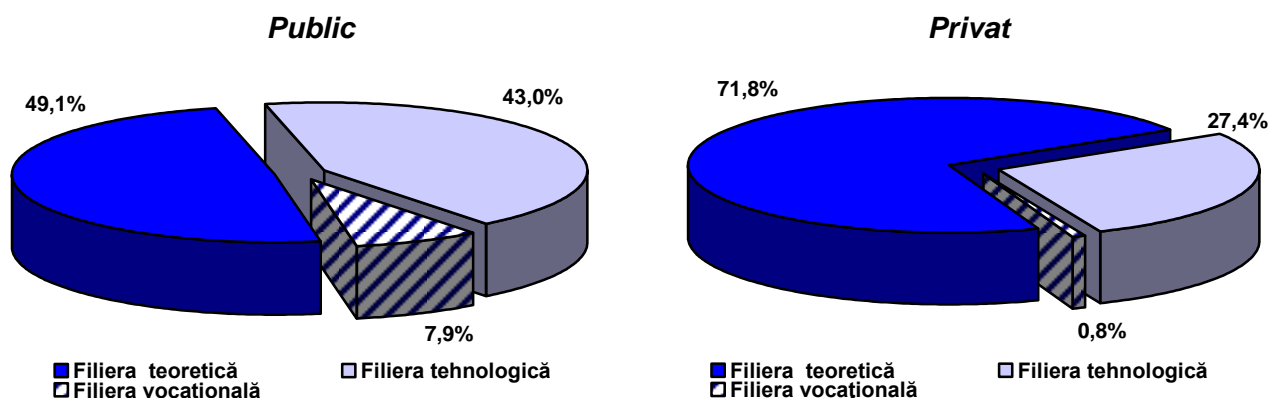

În liceele din **filierea teoretică** au studiat 49,5% din numărul total al elevilor cuprinși în învățământul liceal, iar 42,7% dintre aceștia au studiat în liceele din cadrul **filierei tehnologice**.

În cadrul **filierei tehnologice**, 44,3% dintre elevi au fost cuprinși în liceele cu profil tehnic și 38,8% în liceele cu profil servicii.

Ponderea elevilor care au optat pentru profilurile din **filierea vocațională** a fost de 7,8%, iar în cadrul acesteia, ponderile cele mai mari se remarcă pentru elevii înscriși la profilul sportiv (33,2%), la profilul artistic (28,0%) și la cel teologic (18,1%).

Fig. 15. Structura populației școlare din învățământul liceal din sectorul public și sectorul privat, pe filiere, în anul școlar 2016-2017

Distribuția elevilor pe filiere este diferită în cazul liceelor din sectorul public, comparativ cu cele din sectorul privat. Astfel, dacă 49,1% dintre elevii din liceele publice au urmat filiera teoretică, în liceele particulare elevii au optat cu preponderență pentru filiera teoretică (71,8%). Filiera vocațională a fost urmată de 7,9% dintre elevii din liceele publice și de doar 0,8% dintre elevii liceelor particulare.

Inițierea de către Ministerul Educației Naționale, a programului (cu o durată de 3 ani) care permite elevilor să se înscrie în învățământul profesional după promovarea clasei a-VIII-a și orientarea

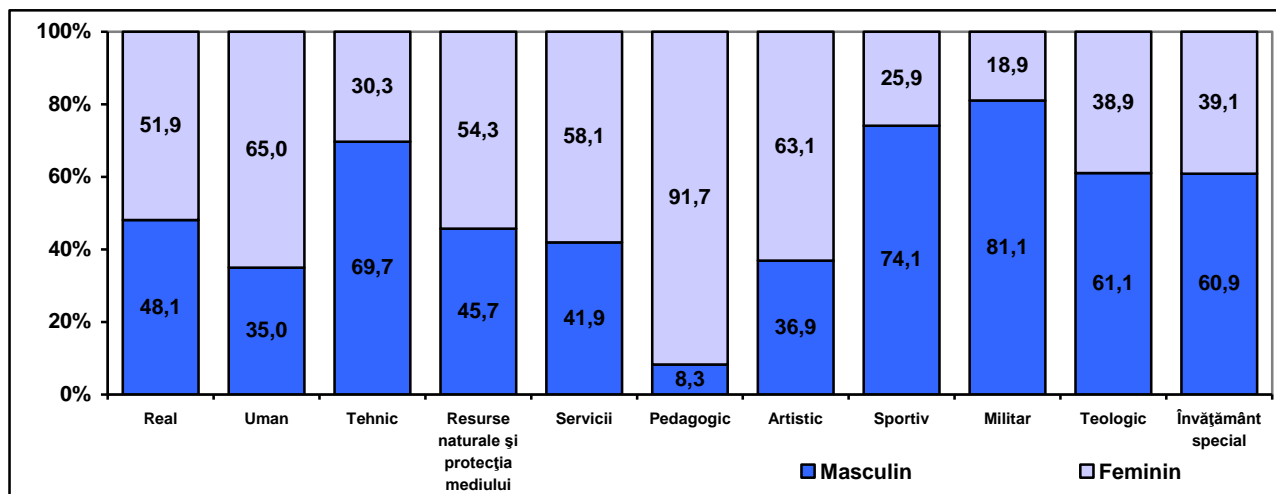
**Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -**

elevilor către acest tip de învățământ au constituit principalele motive ale scăderii numărului de elevi înscriși în învățământul liceal (cu 22,8 mii comparativ cu anul școlar precedent). Astfel, scăderi semnificative ale numărului de elevi înscriși se înregistrează în licee la profilurile tehnic (9,2%), resurse naturale și protecția mediului (7,2%), respectiv servicii (3,8%).

În ceea ce privește repartizarea pe sexe și profiluri a populației școlare din învățământul liceal s-a constatat că fetele se înscriu cu regularitate în liceele cu profil uman, artistic sau de servicii.

În anul școlar 2016-2017, ponderea cea mai mare a populației feminine s-a înregistrat în liceele cu profil pedagogic (91,7%). Băieții au fost preponderenți în liceele cu profil militar (81,1%), sportiv (74,1%), tehnic (69,7%) sau teologic (61,1%).

Fig. 16. Structura populației școlare din învățământul liceal, după profilul de pregătire, pe sexe, în anul școlar 2016-2017

Majoritatea elevilor din învățământul liceal au urmat cursurile de zi (88,7%), 7,7% fiind înscriși la seral și 3,6% la cursuri cu frecvență redusă.

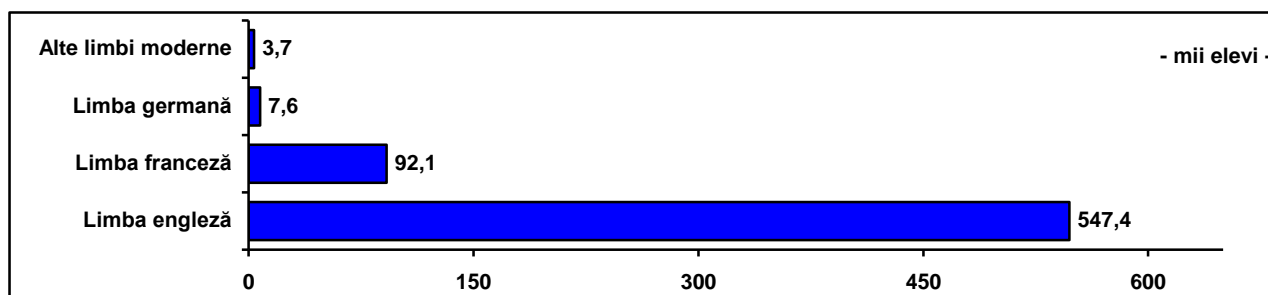
La toate profilurile din filiera vocațională cursurile s-au desfășurat numai la forma de învățământ de zi. În cadrul învățământului seral, cei mai mulți elevi au fost înscriși la profilurile filierei tehnologice.

Din numărul total al elevilor înscriși în învățământul liceal, 95,3% au studiat în limba română, 4,0% în limba maghiară, 0,5% în limba germană și 0,2% în alte limbi (sârbă, ucraineană, slovacă, croată, engleză, franceză).

Majoritatea elevilor înscriși în anul școlar 2016-2017 în învățământul liceal erau români (93,7%), 4,7% maghiari, 1,0% romi și 0,6% alte etnii.

În anul școlar 2016-2017, aproape toți elevii înscriși în licee au studiat cel puțin o limbă modernă, 98,9% dintre aceștia o a doua limbă modernă, iar 1,2% o a treia limbă modernă. Ca și în învățământul primar și gimnazial, elevii studiază cu preponderență limbile engleză și franceză.

Fig. 17. Numărul elevilor înscriși în învățământul liceal, după limbile moderne studiate - prima limbă modernă, în anul școlar 2016-2017

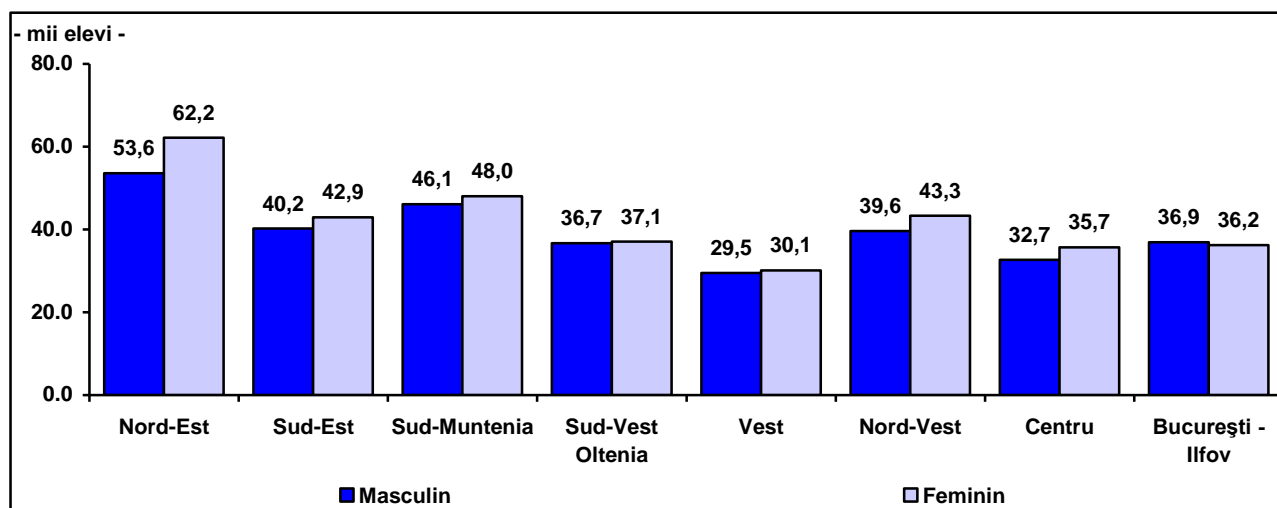

**Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -**

Dintre cei care învață o a doua limbă modernă, 72,7% au optat pentru limba franceză și 16,0% pentru limba engleză. Este de menționat faptul că în anumite licee, elevii studiază și a treia limbă modernă, însă numărul acestora este mai mic (8,1 mii elevi). Dintre cele mai studiate - ca a treia limbă modernă – se află spaniola (51,9%), italiana (20,4%) și germana (17,9%).

În ceea ce privește distribuția teritorială, 17,8% din totalul elevilor au fost înscriși în unități de învățământ liceal din regiunea Nord-Est, 14,5% din regiunea Sud-Muntenia, 12,8% din regiunea Sud-Est, 12,7% din regiunea Nord-Vest, 11,3% din regiunea Sud-Vest Oltenia, 11,2% din regiunea București-Ilfov, 10,5% din regiunea Centru, respectiv 9,2% din regiunea Vest.

Fig. 18. Populația școlară din învățământul liceal, pe regiuni de dezvoltare și sexe, în anul școlar 2016-2017

La sfârșitul anului școlar 2016-2017, numărul elevilor promovați din învățământul liceal a fost de 615,6 mii elevi, în scădere cu 10,9 mii, comparativ cu anul școlar precedent.

Gradul de promovabilitate înregistrat a fost de 97,0% (97,7% pentru fete și 96,3% pentru băieți).

În acest nivel educațional, gradul de promovabilitate a fost de 97,0% la liceele din sectorul public și 96,4% la cele din sectorul privat.

Cel mai ridicat grad de promovabilitate din învățământul liceal s-a înregistrat în filiera vocațională (98,8%). Valorile cele mai ridicate ale gradului de promovabilitate pe **profiluri** au fost înregistrate la liceele cu profil pedagogic (99,8%) și militar (99,6%), iar cea mai scăzută valoare s-a înregistrat la liceele cu profil tehnic (92,4%).

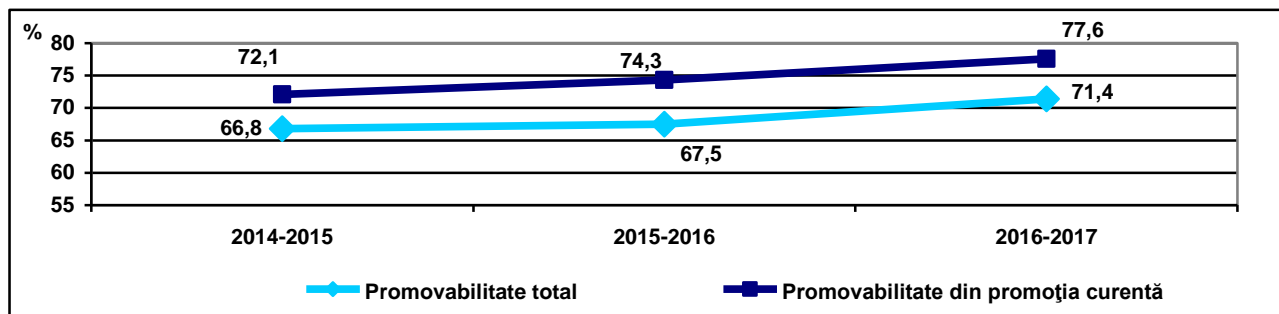
La sfârșitul anului școlar 2016-2017, în învățământul liceal au absolvit 153,6 mii elevi. Majoritatea absolvenților au urmat cursurile învățământului de zi (89,7%). Comparativ cu anul precedent, învățământul liceal a înregistrat o creștere a numărului absolvenților cu 0,6%.

Pe filiere, situația absolvenților în anul școlar 2016-2017 este corelată cu structura populației școlare care a frecventat cursurile anilor terminali din învățământul liceal (clasa a XII-a și clasa a XIII-a). Cei mai mulți absolvenți au urmat cursurile filierei teoretice (51,3% din totalul absolvenților), 41,1% pe cele din filiera tehnologică, iar 7,6% au urmat cursurile liceelor din filiera vocațională.

În ultimii ani școlari promovabilitatea la examenul de bacalaureat a fost în continuă creștere, atât pentru totalul absolvenților (indiferent de anul absolvirii) care s-au prezentat la examen, cât și pentru absolvenții din promoția curentă.

În anul 2017, la examenul de bacalaureat s-au prezentat 141,2 mii absolvenți, din care 121,8 mii provin din promoția 2016-2017. În urma examenului au fost declarați absolvenți cu diplomă de bacalaureat 100,8 mii persoane (71,4%), din care 94,6 mii persoane provin din promoția 2016-2017 (77,6% din absolvenții promoției 2016-2017).

Fig. 19. Promovabilitatea la examenul de bacalaureat în perioada 2015-2017

Procesul educațional din învățământul liceal a fost asigurat de 54,9 mii cadre didactice, majoritatea fiind de sex feminin (70,9%). În sectorul public și-au desfășurat activitatea 98,4% din personalul didactic din învățământul liceal.

Distribuția pe medii de rezidență a personalului didactic a fost de 92,3% în mediul urban și de 7,7% în cel rural. La un cadru didactic au revenit în medie 12 elevi.

Rețeaua învățământului liceal a cuprins 1534 unități independente (licee și alte unități care școlarizează acest nivel de învățământ - grupuri școlare), structurate pe trei filiere. Unitățile din filiera tehnologică au reprezentat 49,9%, cele din filiera teoretică 38,1%, iar cele din filiera vocațională 12,0%. Din totalul unităților, 95,6% au aparținut sectorului public și 84,0% au funcționat în mediul urban.

În cadrul filierei tehnologice, cele mai multe unități au avut profil **tehnic** (427 licee, reprezentând 55,8% din total), fiind urmate de cele din profilul **servicii** (176 licee), **resurse naturale și protecția mediului** (136 licee), iar în cadrul filierei vocaționale, cele mai multe unități s-au înregistrat la profilul **teologic** (73 unități).

Baza materială din învățământul liceal a cuprins 38,1 mii săli de clasă și cabinete școlare, 8,1 mii laboratoare, 1,4 mii săli de gimnastică, 3,7 mii ateliere școlare, 1,5 mii terenuri sportive amenajate și 12 bazine de înot.

Unitățile școlare din învățământul liceal au avut în dotare 117,3 mii calculatoare, din care 94,4% au avut conectare la internet și 89,6% au fost utilizate efectiv în procesul de învățământ.

5. Învățământul profesional

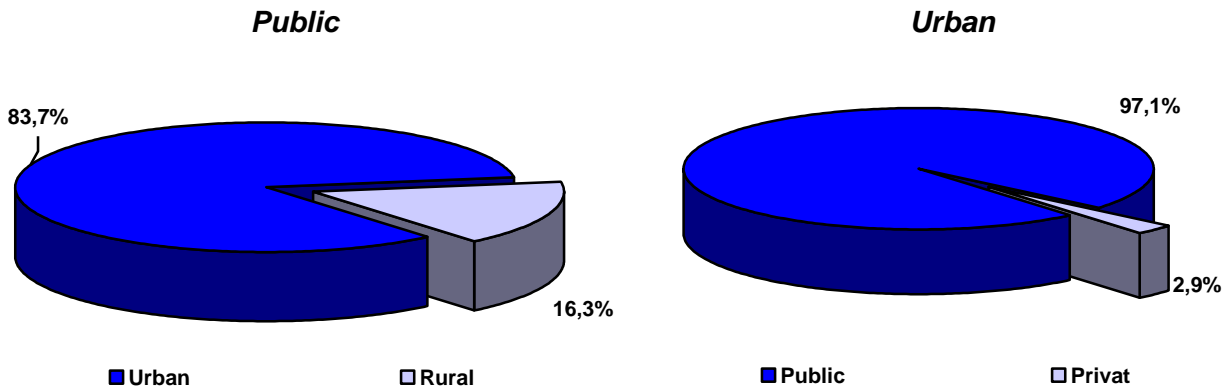
În anul școlar 2016-2017, în învățământul profesional au fost cuprinși 84,4 mii elevi, reprezentând 5,6% din totalul elevilor din învățământul secundar și 2,3% din totalul populației școlare.

Datorită programelor inițiate de Ministerul Educației Naționale pentru relansarea învățământului profesional, numărul elevilor înscriși în acest nivel educațional a continuat să crească, astfel că la începutul anului școlar 2016-2017 au fost cu 22,9% mai mulți elevi comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Ca și în învățământul liceal, ponderea populației școlare din învățământul public a fost majoritară (97,5%). Structura pe sexe a elevilor din învățământul profesional relevă o pondere mai mare a populației masculine (69,5%).

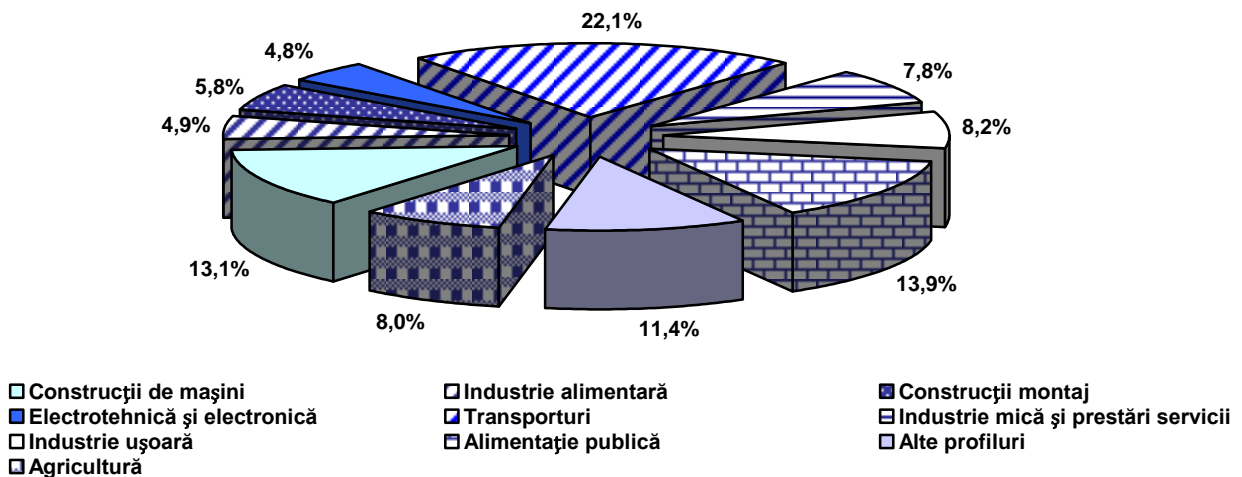
Elevii din acest nivel educațional au urmat cu preponderență cursurile unităților școlare publice din mediul urban (83,7%). Învățământul profesional desfășurat în mediul rural a cuprins doar 15,9% din numărul total al elevilor acestui nivel educațional.

Fig. 20. Populația școlară din învățământul profesional, pe forme de proprietate și medii de rezidență, în anul școlar 2016-2017

Pe **profiluri** de pregătire, cea mai mare pondere a elevilor înscriși în învățământul profesional s-a înregistrat în cadrul profilului **transporturi** (22,1%). Ponderi importante s-au înregistrat și pentru profilurile: **alimentație publică** (13,9%), **construcții de mașini** (13,1%), **industrie ușoară** (8,2%), **agricultură** (8,0%).

Fig. 21. Structura populației școlare din învățământul profesional, pe profiluri de pregătire, în anul școlar 2016-2017

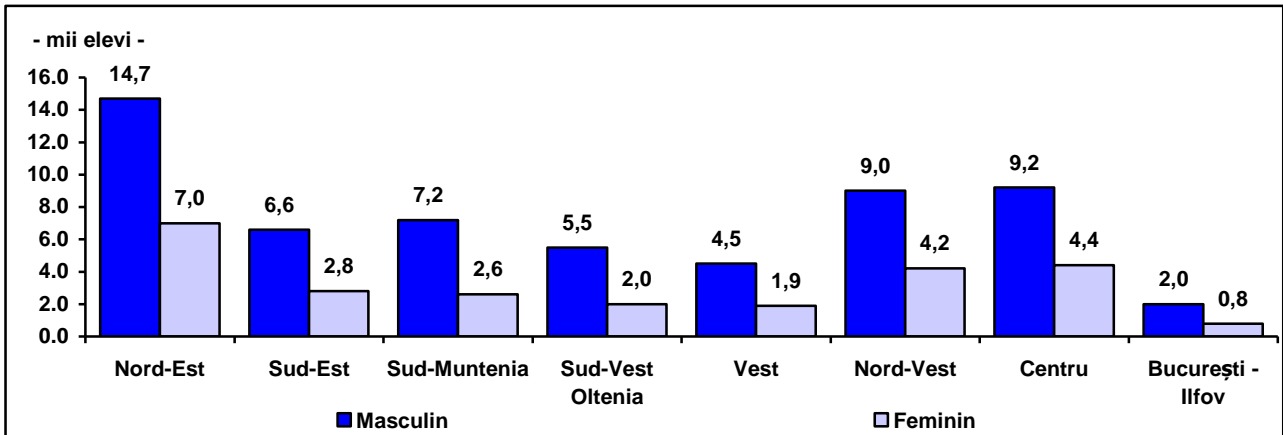

Învățământul profesional a fost organizat, în principal, ca învățământ de zi, 83,8 mii elevi (99,4%) fiind înscriși în această formă de învățământ, 0,6% dintre elevi au urmat cursurile serale și o pondere nesemnificativă cursurile cu frecvență redusă. Majoritatea elevilor înscriși au studiat în limba română (93,0%), iar 7,0% în limba maghiară.

Majoritatea elevilor înscriși în anul școlar 2016-2017 în învățământul profesional au fost români (88,1%). Distribuția populației școlare pe etnii arată că 7,8% dintre elevi au fost maghiari, 3,4% romi și 0,7% alte etnii.

Elevii cuprinși în acest nivel educațional nu au fost uniform distribuiți în profil teritorial, cei mai mulți elevi înscriși regăsindu-se în regiunea Nord-Est (25,7%), în regiunea Centru (16,1%) și în regiunea Nord-Vest (15,7%). În regiunea București-Ilfov, acest nivel de învățământ este puțin reprezentat (3,3%).

Fig. 22. Distribuția populației școlare din învățământul profesional, pe regiuni de dezvoltare și sexe, în anul școlar 2016-2017

La sfârșitul anului școlar 2016-2017, în învățământul profesional au fost cuprinși 81,4 mii elevi, în creștere cu 15,6 mii comparativ cu anul școlar precedent. Gradul de promovabilitate înregistrat în învățământul profesional a fost de 89,6%, valoarea cea mai ridicată fiind pentru elevii care au finalizat anul IV de studii (100,0%). Din totalul elevilor existenți la sfârșitul anului școlar în învățământul profesional, 10,4% au fost declarați repetenți.

În învățământul liceal și profesional au abandonat școala 2,6% dintre elevi.

Pe regiuni, valorile ratei abandonului școlar în învățământul liceal și profesional au fost cuprinse între 3,6% în regiunea Centru și 2,1% în regiunile București-Ilfov și Sud-Muntenia (fiecare în parte). Cele mai ridicate valori ale ratei abandonului s-au înregistrat în județele: Mehedinți (5,4%), Sibiu (5,0%), Caraș-Severin (4,6%), Călărași (4,2%), iar cele mai scăzute în județele: Dâmbovița (0,9%), Prahova (1,4%), Olt (1,5%), Argeș, Bihor și Suceava (1,7% fiecare în parte).

Învățământul profesional a fost absolvit de 19,4 mii elevi, din care 97,2% au urmat cursurile unităților școlare aparținând sectorului public, iar 2,8% pe cele din sectorul privat.

În anul școlar 2016-2017, în învățământul profesional activitatea instructiv-educativă a fost asigurată de 730 cadre didactice, cu 94,1% mai mult decât în anul școlar precedent. Din totalul personalului didactic 94,2% au fost cadre didactice calificate, iar 92,2% au avut normă întreagă.

Ponderea personalului didactic din unitățile școlare din mediul urban este superioară (69,2%) celei din unitățile din mediul rural (30,8%). Personalul feminin a reprezentat 69,9% din totalul cadrelor didactice care asigurau activitatea educațională în învățământul profesional.

Rețeaua unităților școlare din învățământul profesional a fost alcătuită din 41 unități independente și alte unități care școlarizează acest nivel de învățământ (grupuri școlare), din care 37 unități aparțin sectorului public. În mediul urban au funcționat 16 unități independente și 25 în mediul rural. Adicional unităților independente, în învățământul profesional au existat 748 secții în cadrul grupurilor școlare și secții.

În anul școlar 2016-2017, baza materială din învățământul profesional a cuprins 459 săli de clasă și cabinete școlare, 103 laboratoare, 128 ateliere școlare și 20 săli de gimnastică.

Unitățile școlare din învățământul profesional au avut în dotare 1199 calculatoare, din care 1058 (88,2%) utilizate efectiv în procesul de învățământ. Din totalul calculatoarelor aflate în dotare, 86,0% au fost conectate la internet.

6. Învățământul postliceal și de maiștri

În anul școlar 2016-2017, în învățământul postliceal și de maiștri au studiat 93,7 mii elevi, cu 5,8 mii mai puțin decât în anul școlar precedent. Ponderea elevilor înscriși în acest nivel de învățământ în totalul populației școlare a fost de numai 2,6%.

Repartizarea pe sexe a populației școlare din învățământul postliceal și de maiștri relevă o preponderență a populației feminine (67,0%). Majoritatea elevilor au învățat în unități cu sediul în

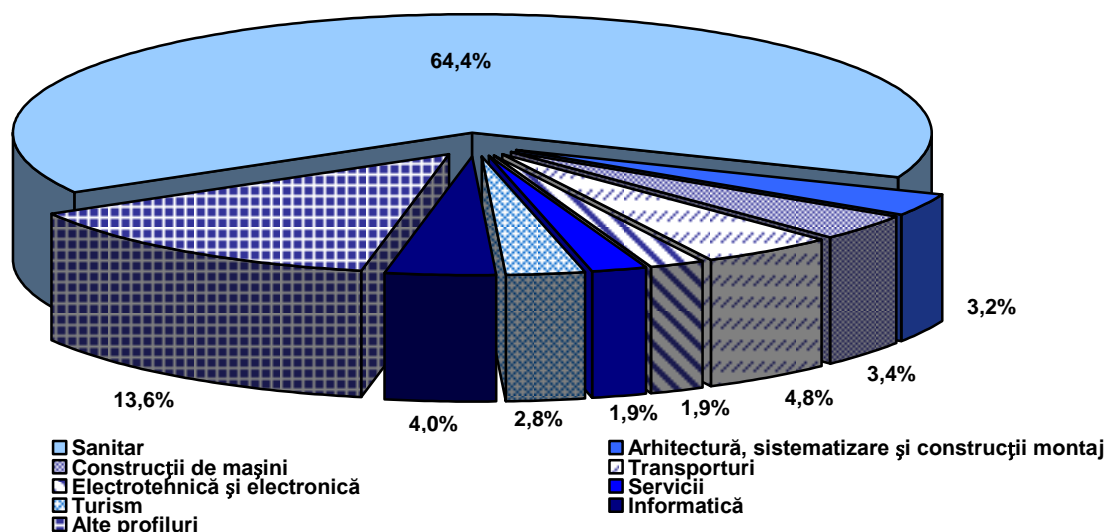
**Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -**

mediul urban (97,8%). În unitățile de învățământ postliceal și de maiștri aflate în proprietate publică erau înscriși 58,3% din numărul total al elevilor din acest nivel educațional.

Este de menționat că numai 6,1% din totalul elevilor înscriși în acest nivel educațional au urmat cursurile în școlile de maiștri.

Opțiunile tinerilor cu vârste cuprinse între 19-23 ani din învățământul postliceal și de maiștri s-au îndreptat preponderent spre profilul **sanitar** (64,4%). Profilul **transporturi** a manifestat interes pentru 4,5 mii elevi (4,8%), iar 3,8 mii elevi (4,0%) au urmat cursurile învățământului postliceal la profilul **informatică**.

Fig. 23. Structura populației școlare din învățământul postliceal și de maiștri, pe profiluri de pregătire, în anul școlar 2016-2017

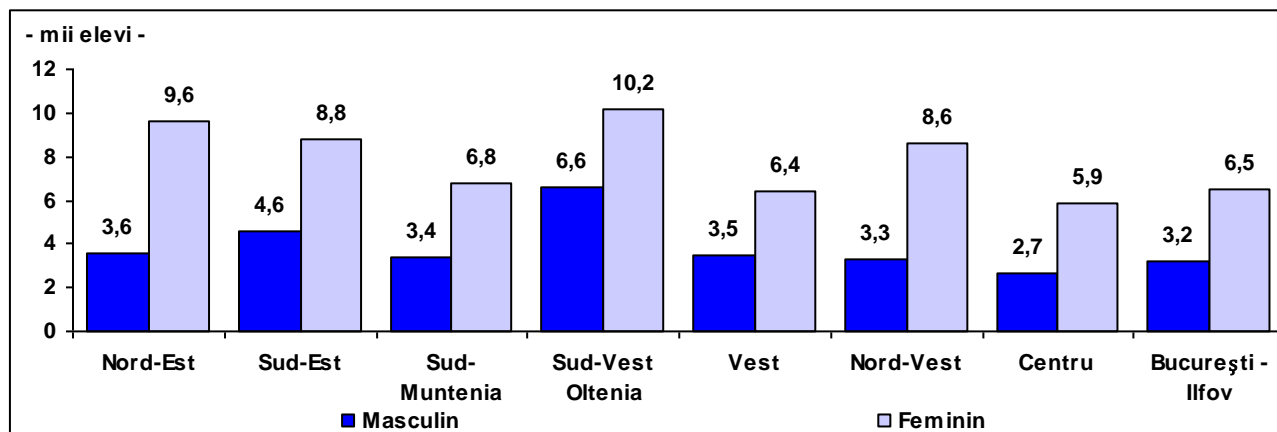

În anul școlar 2016-2017, în școlile postliceale și de maiștri erau înscriși 88,8 mii elevi (94,7%) la forma de învățământ de zi și 4,9 mii elevi (5,3%) în învățământul seral.

Din totalul elevilor înscriși, 92,5 mii elevi (98,7%) au studiat în limba română și 1,3 mii elevi (1,3%) în limba maghiară.

Majoritatea elevilor înscriși în anul școlar 2016-2017 în învățământul postliceal și de maiștri au fost români (96,6%). Distribuția populației școlare pe etnii arată că 3,2% dintre elevi au fost maghiari și în proporție egală, turci și alte etnii (fiecare cu câte 0,1%).

Fig. 24. Distribuția populației școlare din învățământul postliceal și de maiștri, pe regiuni de dezvoltare și sexe, în anul școlar 2016-2017

Elevii cuprinși în acest nivel educațional nu au fost uniform distribuiți în profil teritorial, regiunile Sud-Vest Oltenia și Centru remarcându-se prin cea mai mare (17,9%), respectiv cea mai mică pondere (9,2%).

Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -

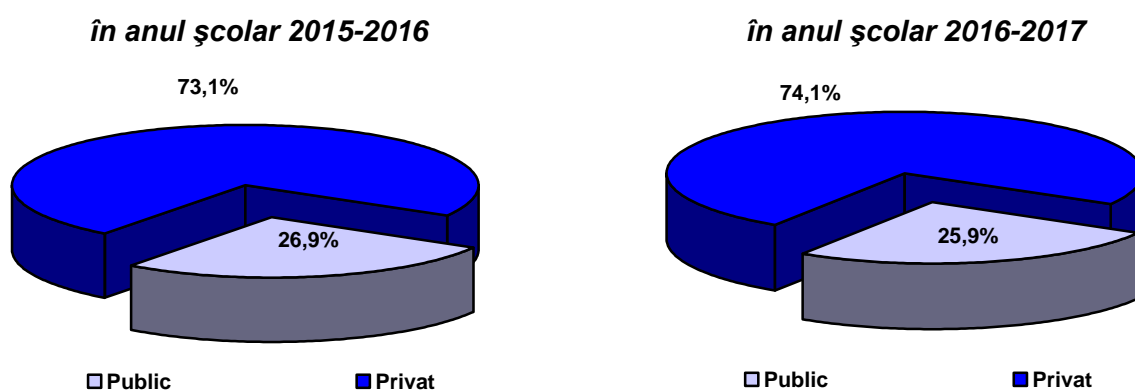
În învățământul postliceal și de maiștri au promovat 82,0 mii elevi din totalul de 84,3 mii aflați în evidență la sfârșitul anului școlar 2016-2017. Gradul de promovabilitate înregistrat în învățământul postliceal și de maiștri a fost de 97,2%, valoarea cea mai ridicată fiind pentru elevii care au finalizat anul al III-lea de studii (99,5%). Din totalul elevilor existenți la sfârșitul anului școlar în învățământul postliceal și de maiștri, 2,8% au fost declarați repetenți.

Învățământul postliceal și de maiștri a fost absolvit de 32,0 mii elevi din care 64,3% au urmat cursurile unităților școlare aparținând sectorului public, iar 35,7% pe cele din sectorul privat.

În învățământul postliceal și de maiștri, personalul didactic a fost de aproximativ 1,9 mii cadre didactice, în creștere cu 3,5% comparativ cu anul școlar anterior. Personalul didactic calificat a numărat 1,8 mii persoane, reprezentând 95,6% din totalul acestuia.

Sectorul privat a fost bine reprezentat în acest nivel de educație, ponderea acestuia în totalul personalului didactic din școlile postliceale și de maiștri fiind de 74,1%, în creștere comparativ cu anul școlar anterior (5,0%).

Fig. 25. Personalul didactic din învățământul postliceal și de maiștri, pe forme de proprietate

Rețeaua unităților școlare din învățământul postliceal și de maiștri cuprindea 149 unități independente și alte unități care școlarizează acest nivel de învățământ (grupuri școlare), în creștere cu 2,1% față de anul precedent. În mediul urban au funcționat 146 de unități și 3 în mediul rural. Adicional unităților independente, în învățământul postliceal și de maiștri au existat 522 secții în cadrul grupurilor școlare.

Școlile postliceale și de maiștri au dispus de 1058 săli de clasă și cabinete școlare, 384 laboratoare, 25 ateliere școlare și 10 săli de gimnastică.

Învățământul postliceal și de maiștri a dispus de un număr de 4,0 mii calculatoare, din care 3,3 mii (84,0%) utilizate efectiv în procesul de învățământ. Un număr de 3,4 mii calculatoare (86,1%) au fost conectate la internet.

7. Învățământul superior (terțiar)

În urma implementării noii clasificări ISCED 2011, nivelurile învățământului superior au suferit modificări. Învățământul superior este astfel compus din nivelul ISCED 6, nivelul ISCED 7 și nivelul ISCED 8.

Ponderea studenților/cursanților din învățământul superior pentru toate cele trei niveluri (ISCED 6, 7 și 8) în totalul populației școlare cuprinse în sistemul național de educație în anul universitar 2016-2017 a fost de 14,8%.

Pentru nivelurile învățământului universitar de licență (ISCED 6 sau ISCED 7), numărul studenților înscriși în anul universitar 2016-2017 a fost de 405,6 mii studenți, înregistrând o diminuare cu 5,1 mii studenți (1,2%), comparativ cu anul universitar precedent.

Din totalul studenților/cursanților înscriși la toate nivelurile ISCED (6, 7 și 8) în anul universitar 2016-2017 (531,6 mii), ponderea studentelor din învățământul superior a fost majoritară (53,9%). În învățământul universitar de master, cursuri sau studii postuniversitare (ISCED 7), ponderea

Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -

cursantelor înscrise a atins valoarea de 57,3% față de totalul cursanților înscriși în acest nivel, iar în nivelul ISCED 8, ponderea doctoranzilor (51,5%) este ușor superioară ponderii doctorandelor (48,5%) înscrise în același nivel educațional.

În anul universitar 2016-2017, numărul studenților/cursanților din toate cele trei niveluri ISCED (6, 7 și 8) ale învățământului superior privat a fost de 66,9 mii, reprezentând 12,6% din totalul studenților/cursanților/doctoranzilor din învățământul superior.

Cursurile învățământului superior pentru toate nivelurile ISCED (6, 7 și 8) au fost frecventate în anul 2016-2017 de 27,5 mii de **studenți care au obținut diploma de bacalaureat în altă țară**. Ponderea lor a reprezentat 5,2% din numărul total al studenților/cursanților/doctoranzilor înscriși în învățământul superior. Din aceștia, 25,3 mii au fost înscriși în instituții de învățământ superior publice. Cea mai mare pondere a studenților străini față de totalul studenților (ISCED 6) o reprezintă studenții din învățământul universitar de licență (5,8%).

Majoritatea studenților înscriși în anul 2016-2017 în învățământul universitar de licență a fost formată din români (95,7%). Distribuția pe etnii arată că 3,7% au fost maghiari, 0,3% au fost romi și în proporție egală germani, turci și sârbi (fiecare cu câte 0,1%).

Învățământul superior se desfășoară la **formele de învățământ**: zi, seral, cu frecvență redusă sau învățământ la distanță.

Din numărul total al studenților/cursanților/doctoranzilor înscriși în toate nivelurile de învățământ superior ISCED (6, 7 și 8), 92,1% frecventează cursurile învățământului de zi.

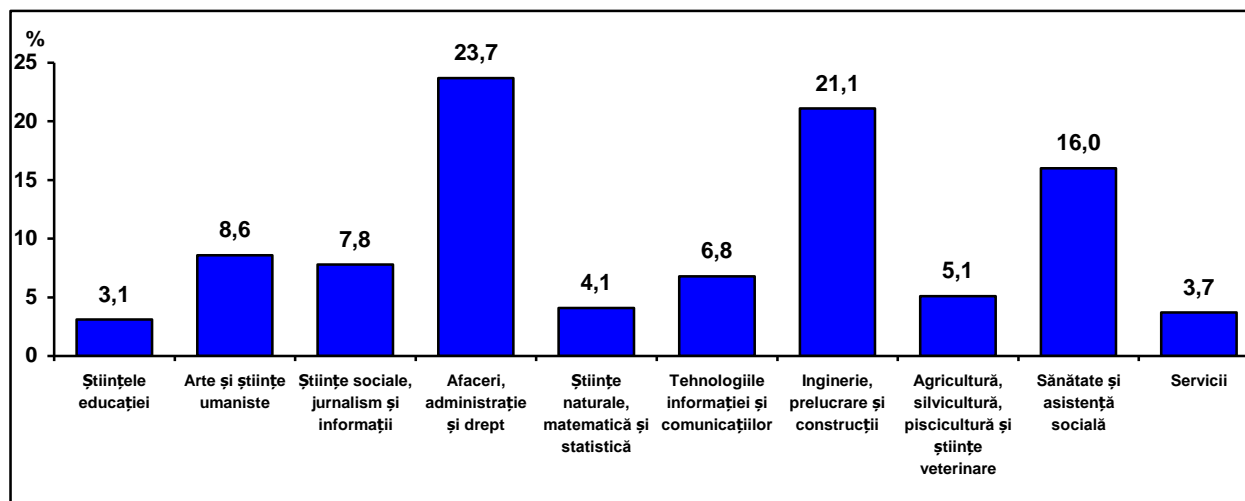
Majoritatea cursanților de la forma de învățământ de zi (98,3%) din învățământul superior de nivel ISCED 7 dețin ponderea cea mai ridicată față de totalul cursanților înscriși în acest nivel, comparativ cu ponderea studenților, doctoranzilor care frecventează cursurile de la forma de învățământ de zi în totalul nivelurilor de învățământ superior ISCED 6, respectiv ISCED 8.

Comparativ cu anul precedent, în anul universitar 2016-2017 forma de învățământ seral s-a desființat, iar numărul studenților/cursanților/doctoranzilor înscriși în toate nivelurile de învățământ superior ISCED (6, 7 și 8) au înregistrat scăderi la forma de învățământ la distanță (-2,9%), respectiv la forma de învățământ de zi (-0,6%).

În învățământul superior (ISCED 6, 7 și 8) din sectorul public, cea mai mare pondere au deținut-o studenții/cursanții/doctoranzii înscriși la învățământul de zi (93,2%), în timp ce în unitățile de învățământ din sectorul privat ponderea acestora a fost mai scăzută (84,3%).

În învățământul superior de licență, la toate grupele de specializări, ponderea studentelor a fost majoritară, cu excepția grupelor de specializări din domeniul agricol (39,8% la agricultură, silvicultură, piscicultură și științe veterinare), servicii (31,4%) și tehnic (30,3% la inginerie, prelucrare și construcții, 29,3% la tehnologiile informației și comunicațiilor).

Fig. 26. Distribuția studenților înscriși în nivelul ISCED 6, pe grupe de specializări, în anul universitar 2016-2017

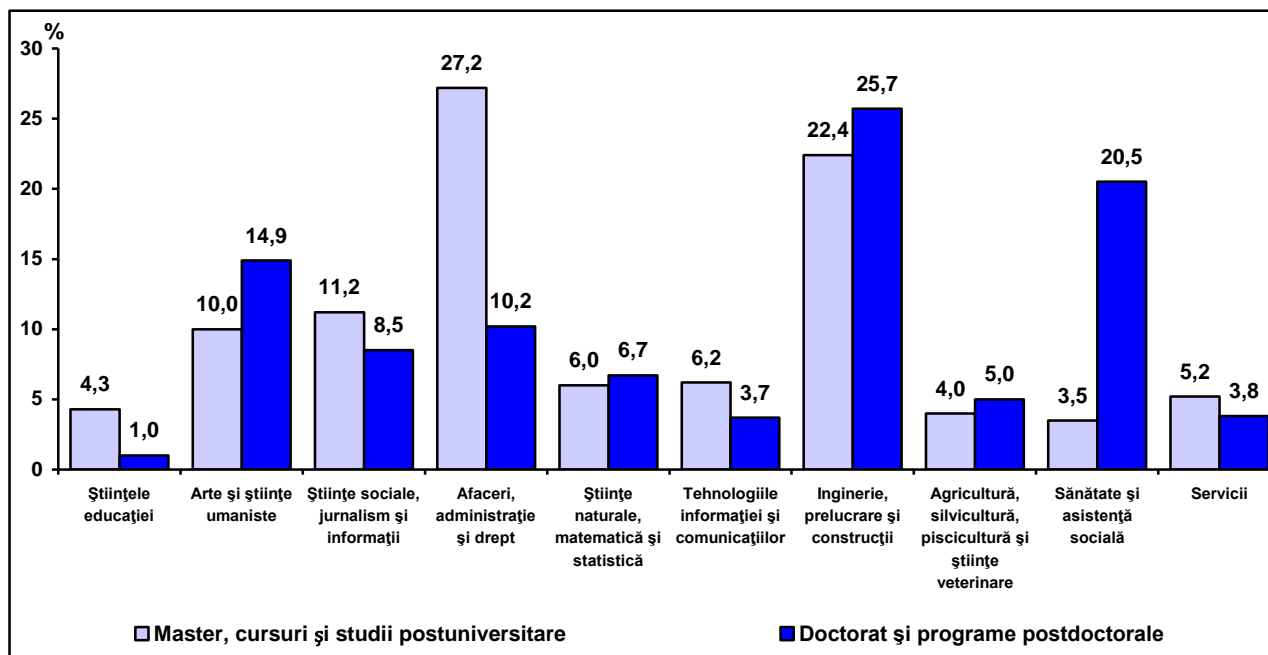
**Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -**

Afacerile, administrația și dreptul atrag cel mai mare număr de cursanți din învățământul universitar de master, cursuri și studii postuniversitare (27,2%), precum și de licență (23,7%).

În anul 2016-2017, grupa de specializare **inginerie, prelucrare și construcții** a fost preferată de doctoranzi și postdoctoranzi în proporție de 25,7% din totalul nivelului (ISCED 8). Aceeași preferință s-a înregistrat și în nivelul ISCED 7, unde 22,4% din totalul masteranzilor și cursanților la studii postuniversitare au frecventat cursurile acestei grupe de specializări.

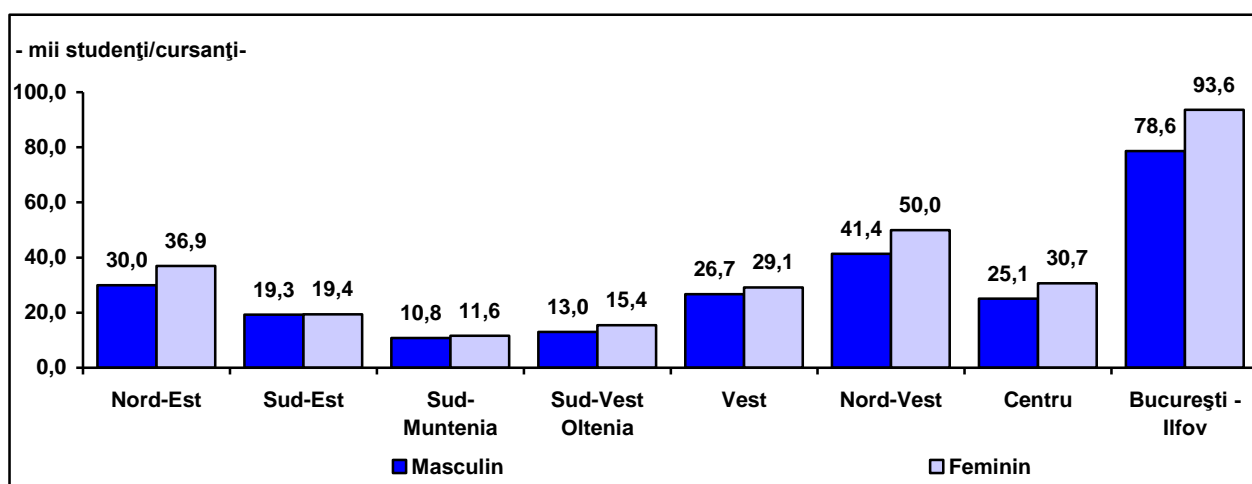
O altă grupă de specializări atractivă pentru cursanții din învățământului universitar de doctorat și programe postdoctorale a fost **arte și științe umaniste** (14,9%).

Fig. 27. Distribuția cursanților înscriși în nivelurile ISCED 7 și ISCED 8, pe grupe de specializări, în anul universitar 2016-2017

Studentii/cursanții/doctoranzii cuprinși în învățământul superior în toate nivelurile (ISCED 6, 7 și 8) s-au concentrat în regiunea București-Ilfov (32,4%) urmată de regiunea Nord-Vest (17,2%). Cei mai puțini studenți/cursanți/doctoranzi s-au regăsit în regiunea Sud-Muntenia (4,2%).

Fig. 28. Distribuția studenților/cursanților/doctoranzilor înscriși în învățământul superior (ISCED 6, 7 și 8), pe regiuni de dezvoltare (după sediul facultății) și sexe în anul universitar 2016-2017

Din cei 83,0 mii studenți ai instituțiilor de învățământului universitar de licență prezentați la sesiunea examenului de licență în anul 2016-2017, 96,4% au obținut diploma de licență, în scădere cu 0,4 puncte procentuale comparativ cu anul universitar anterior.

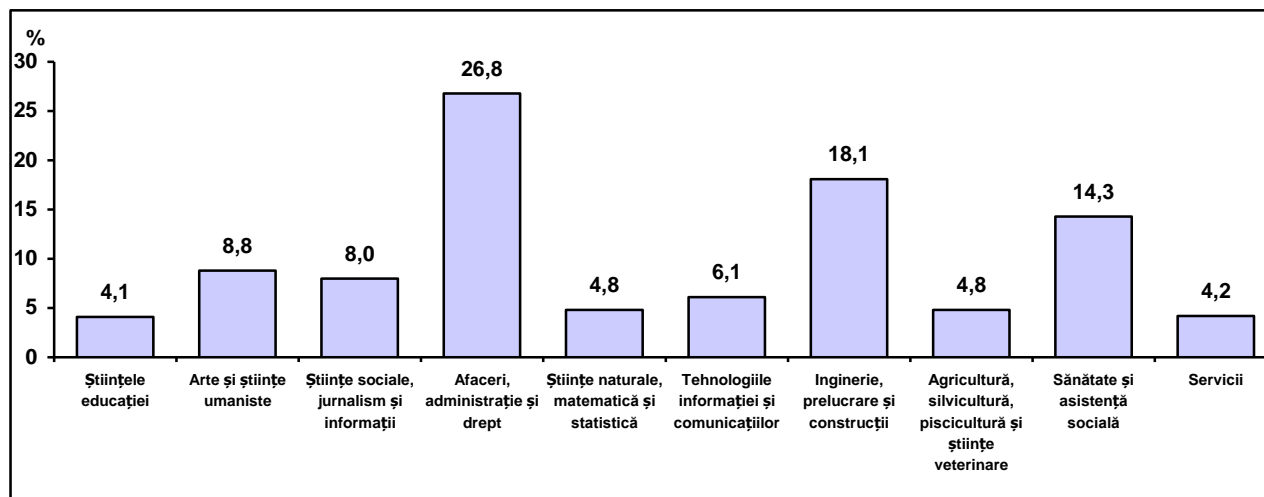
**Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -**

Ponderea **absolvenților cu diplomă de licență** din sectorul public în totalul celor prezentați la examen a fost de 96,7%, cu 1,6 puncte procentuale mai mare decât cel înregistrat în instituțiile de învățământ private.

În anul universitar 2016-2017, 39,3 mii absolvenți au promovat examenul de disertație și au obținut certificatul de absolvire, iar 1,9 mii absolvenți au obținut titlul de doctor în urma susținerii tezei de doctorat.

Absolvenții cu diplomă din învățământul universitar de licență au deținut ponderi ridicate la grupele de specializări: **afaceri, administrație și drept** (26,8%), **inginerie, prelucrare și construcții** (18,1%), respectiv **sănătate și asistență socială** (14,3%).

Fig. 29. Distribuția absolvenților cu diplomă din nivelul ISCED 6, pe grupe de specializări, la sfârșitul anului universitar 2016-2017

Numărul studenților care au absolvit cu diplomă cursurile învățământului universitar de licență din sectorul public a fost de 67,0 mii, din care 58,4% erau de sex feminin.

În învățământul universitar de licență din sectorul privat s-au înregistrat 13,0 mii absolvenți cu diplomă, în scădere cu 9,0%, comparativ cu anul universitar precedent.

În învățământul universitar de master, studii și cursuri postuniversitare (ISCED 7) și învățământul universitar de doctorat și programe postdoctorale (ISCED 8) numărul absolvenților cu diplomă a fost de 41,2 mii.

Ca și în învățământul universitar de licență, ponderea absolventelor în totalul fiecărui nivel a fost majoritară: 61,5% pentru învățământul universitar de master, studii și cursuri postuniversitare (ISCED 7), respectiv 54,4% pentru învățământul universitar de doctorat și programe postdoctorale (ISCED 8).

În învățământul universitar de master, studii și cursuri postuniversitare (ISCED 7) cei mai mulți dintre absolvenții cu diplomă au fost din grupa de specializări **afaceri, administrație și drept** (30,2%). În învățământul universitar de doctorat și programe postdoctorale (ISCED 8) cei mai mulți dintre absolvenții cu diplomă au fost din grupa de specializări **arte și științe umaniste** (18,9%).

Grupa de specializări **inginerie, prelucrare și construcții** a fost absolvită cu diplomă de cursanții din învățământul universitar de master, studii și cursuri postuniversitare (ISCED 7) de 18,4% din numărul total al absolvenților acestui nivel.

Grupa de specializări **sănătate și asistență socială** a prezentat un interes mai ridicat în rândul absolvenților cu titlul de doctor (18,8%) din învățământul universitar de doctorat și programe postdoctorale (ISCED 8).

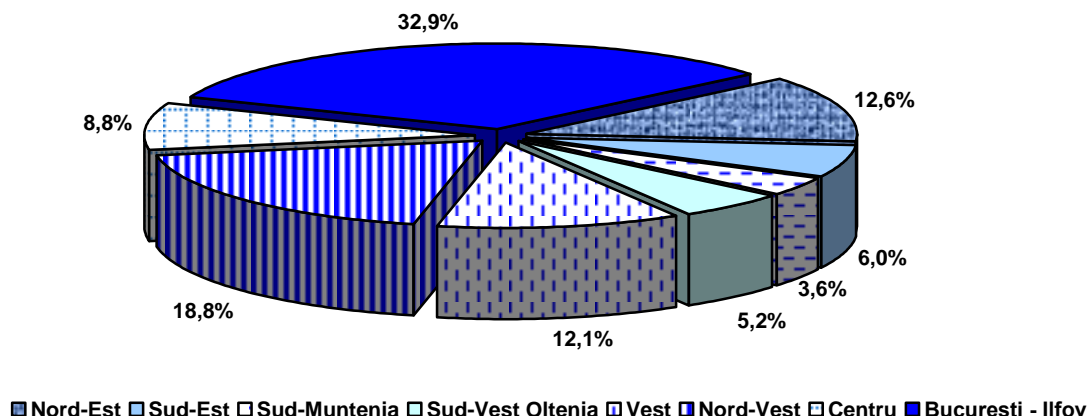
În anul universitar 2016-2017, în învățământul superior și-au desfășurat activitatea 26,6 mii **cadre didactice**, cu 1,2% mai puțin comparativ cu anul precedent.

Spre deosebire de celelalte niveluri educaționale, învățământul superior este caracterizat printr-o egalitate a distribuției personalului didactic pe sexe.

Sistemul educațional din România - anul școlar/universitar 2016/2017 -

În anul universitar 2016-2017, aproape o treime (32,9%) din totalul personalului angajat își desfășura activitatea didactică în regiunea București-Ilfov. Ponderi importante ale personalului didactic se regăsesc și în regiunile Nord-Vest (18,8%), Nord-Est (12,6%) și Vest (12,1%).

Fig. 30. Structura personalului didactic din învățământul superior pe regiuni de dezvoltare, în anul universitar 2016-2017

Cele mai multe cadre didactice universitare din învățământul superior particular și-au desfășurat activitatea în București (1,5 mii persoane), reprezentând 52,8% din totalul personalului didactic din învățământul superior privat.

Anul universitar 2016-2017 a avut în învățământul superior din România o rețea formată din 97 **instituții** care cuprindeau 560 **facultăți**.

În sectorul public funcționau 56 instituții de învățământ superior cu 405 facultăți, iar în sectorul privat 41 instituții de învățământ superior cu 155 de facultăți.

În profil teritorial, cele mai multe instituții de învățământ superior public își au sediul în marile orașe-centre universitare, astfel: 17 universități (93 facultăți) în regiunea București-Ilfov, 8 universități (52 facultăți) în regiunea Centru, 7 universități sunt în trei regiuni cu un număr de facultăți diferit: 70 facultăți în regiunea Nord-Vest, 55 facultăți în regiunea Nord-Est și 45 de facultăți în regiunea Vest, iar 4 universități (36 facultăți) își au sediul în regiunea Sud-Est.

În anul școlar 2016-2017, baza materială proprie a învățământului superior public a fost formată din 9740 laboratoare, 7777 mii amfiteatre, săli de curs, săli de seminarii și lucrări practice, precum și un număr de 555 ateliere, 289 terenuri sportive, 207 săli de gimnastică și 15 bazine de înot.

În anul școlar 2016-2017, baza materială proprie a învățământului superior particular a fost alcătuită din 1284 mii amfiteatre, săli de curs, săli de seminarii și lucrări practice, 708 laboratoare, dar și un număr de 43 terenuri sportive, 35 săli de gimnastică, 16 ateliere și un bazin de înot.

În anul universitar 2016-2017 în instituțiile de învățământ superior au fost 106,1 mii calculatoare, 95,6% fiind conectate la internet.

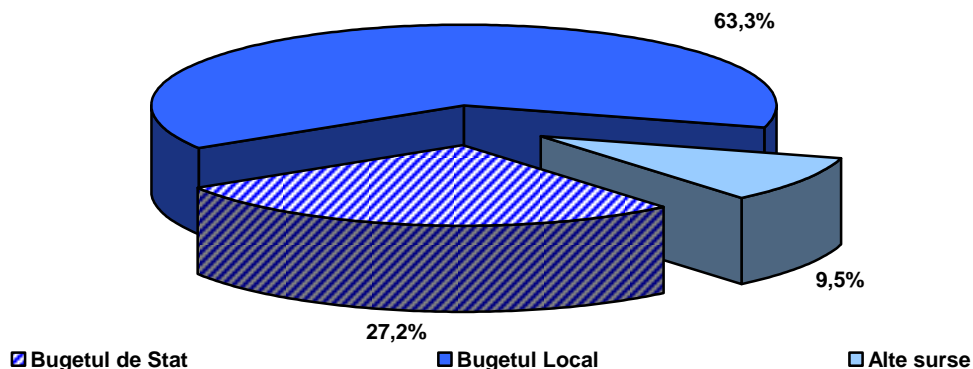
8. Cheltuielile financiare

Măsura în care sistemul de învățământ poate impulsiona sau limita accesul la educație depinde de resursele financiare de care acesta dispune.

În România, resursele financiare necesare procesului de învățământ alocate pentru funcționarea unităților școlare cuprinse în sistemul național de educație sunt asigurate în cea mai mare măsură din fonduri publice (de la bugetul de stat și din bugetele locale), din surse proprii instituțiilor de învățământ, dar și din veniturile gospodăriilor.

Sistemul educațional din România
- anul școlar/universitar 2016/2017 -

Fig. 31. Structura cheltuielilor pentru educație pe surse de finanțare în anul 2015^{*)}

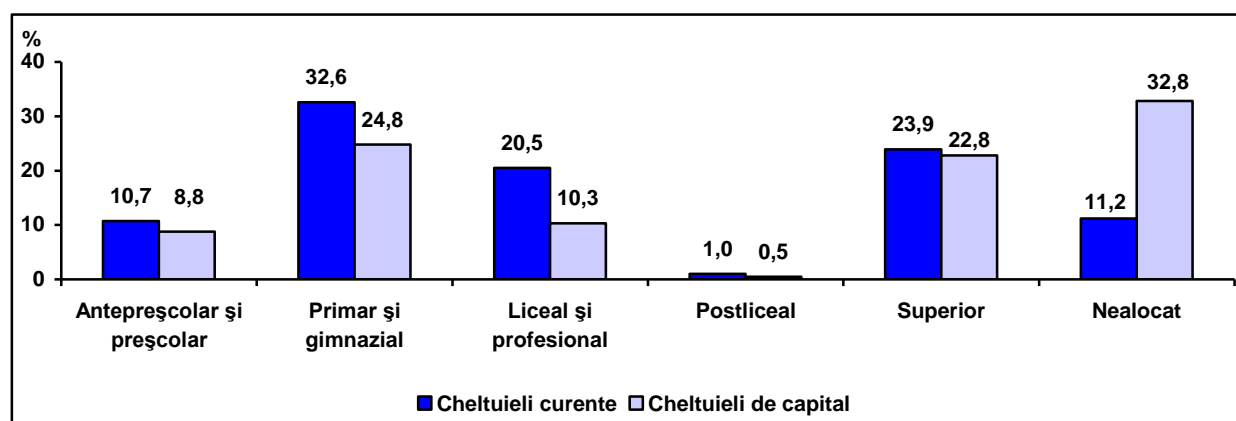

^{*)} date definitive

Din totalul cheltuielilor private ale altor instituții (ONG-uri, instituții și organizații religioase, organizații de caritate) pentru instituțiile de învățământ au fost pentru activități didactice (44,5%) și pentru serviciile auxiliare (54,8%). Ponderea cheltuielilor pentru serviciile auxiliare a fost de 69,3% din totalul cheltuielilor gospodăriilor pentru instituțiile de învățământ.

Pe tipuri de cheltuieli pentru educație, ponderea majoritară o dețin cheltuielile curente (94,3%), urmate de cheltuielile de capital (5,7%).

Fig. 32. Cheltuielile curente și de capital, pe niveluri de educație în anul 2015^{*)}

^{*)} date definitive

În anul 2015, din totalul cheltuielilor efectuate de instituțiile de învățământ pentru activitățile educaționale, cheltuielile curente cu compensarea personalului au reprezentat 62,5%.

*
*   *

Datele prezentate în tabelele de pe CD oferă detalii asupra aspectelor ce caracterizează sistemul educațional din România.